

Gmina Tyczyn

Nr 10 (604)

27.10 – 23.11.2019 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Tyczyn

W numerze:

- Informacje z Urzędu Miejskiego
- Zaproszenia na uroczystości z okazji 11 listopada i Święta Patronalnego
- 50-lecie zespołu „Tyczyniacy” i Kapeli Wójta Tycznera
- Informacje ze szkół i instytucji
- Porady prawne

50-lecie
zespołu
„Tyczyniacy”

Burmistrz Tyczyna zaprasza na Uroczystości Patriotyczne z okazji Święta Niepodległości

Tyczyn 11 listopada 2019r.

sala widowiskowa M-GOK w Tyczynie

- godz. 9.00 - Uroczysta Msza Święta w intencji Ojczyzny w Kościele Parafialnym w Tyczynie
- godz. 10.00 - Przemarsz z Orkiestrą Dętą, złożenie kwiatów przed Pomnikiem Czynu Patriotycznego
- godz. 10.30 - Wystąpienie okolicznościowe Burmistrza Tyczyna, Program słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie

Hermanowa 13 listopada 2019r.

Dom Ludowy w Hermanowej

- godz. 10.00 - Lekcja historii z Zofią Domino i Mateuszem Kaczmarzykiem. Pokaz samochodu wojskowego

Kielnarowa 14 listopada 2019r.

Dom Ludowy w Kielnarowej

- godz. 17.30 - Program słowno-muzyczny w wykonaniu Zespołu Śpiewaczego „Kielnarowanie” oraz uczniów ze Szkoły Podstawowej w Kielnarowej i Szkoły Muzycznej AVmusic. Wystawa prac plastycznych

Borek Stary 17 listopada 2019r.

Dom Ludowy w Borku Starym

- godz. 17.00 - Wykład pt. „Współtwórcy niepodległości Polski”, wystawa „Ojcowie niepodległości” - IPN Zenon Fajge Recital Magdaleny Bukały, Adrian Lazarczyk - akompaniament. Pieśni patriotyczne w wykonaniu Zespołu Śpiewaczego „Borkowanie” Wystawa prac plastycznych

Tyczyn 16 listopada 2019r.

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej

- godz. 16.00 - Wernisaż wystawy „Pejzaż Polski” Haliny Rogozińskiej
Polskie przeboje - koncert Natalii Szott

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

20 września br. odbyła się XIV sesja VIII kadencji Rady Miejskiej w Tyczynie.

Radni podjęli uchwały w sprawach:

● **Trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych publicznym i niepublicznym przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym na terenie Gminy Tyczyn, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji.** Konieczność zmiany uchwały wynika z potrzeby dostosowania prawa miejscowego do zapisu art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2203), który wszedł w życie 1.01 br. i reguluje kwestię przekazania i wykorzystania dotacji na uczniów i wychowanków posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

● **Zmiany uchwały Nr V/43/11 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 7.08.2011 r.** w sprawie przyjęcia przez Gminę Tyczyn zadania publicznego – prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy (ŚDS) dla osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkałych na terenie gmin: Lubenia, Chmielnik, Boguchwała i Miasto Rzeszów.

● **Wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia.** Gmina Tyczyn prowadzi ŚDS dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Tyczynie jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z Zarządzeniem nr 148/2016 Wojewody Podkarpackiego z dnia 6.09.2016 r. w sprawie ustalenia sposobu wykonywania zadań pomocy społecznej zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Gmina Miasto Rzeszów pismem z dnia 21.08.2019 r. wypowiedziała, na podstawie § 8, porozumienie zawarte dnia 29.03.2011 r., proponując jednocześnie zawarcie nowego porozumienia w innym brzmieniu. Wobec powyższego konieczne jest dokonanie zmiany w uchwale Nr V/43/11 z dnia 7.03.2011 r. w sprawie przyjęcia przez Gminę Tyczyn zadania publicznego – prowadzenia ŚDS dla osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkałych na terenie gmin: Lubenia, Chmielnik, Boguchwała i Miasta Rzeszów, będącej podstawą do podpisania wypowiedzianego porozumienia poprzez usunięcie zapisów dotyczących Gminy Miasto Rzeszów i podjęcie nowej uchwały w sprawie upoważnienia Burmistrza Tyczyna do podpisania nowego porozumienia.

● **Zmiany uchwały Nr IX/49/15 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 26.06.2015 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Tyczyn.** Zmiana ww. uchwały wynika ze zmiany opiekuna Młodzieżowej Rady Gminy Tyczyn, ponieważ

dotychczasowy opiekun zakończył pracę z MRGT. Ponadto, ze względu na odłączenie od gminy Tyczyn Matysówki, zachodzi konieczność zmiany zapisów o składzie MRGT. Wniesione również zostały drobne zmiany błędnych zapisów w dotychczasowym statucie.

● **Nieodpłatnego przekazania na majątek Gminy Miasto Rzeszów mienia komunalnego Gminy Tyczyn.** Zgodnie z art. 44 ustawy o samorządzie gminnym wraz ze zmianą granic gminy następuje przekazanie mienia komunalnego na majątek gminy przejmującej. Uchwała jest niezbędna do zawarcia porozumienia między gminami i sporządzenia umów notarialnych.

● **Wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości.** Działki ewidencyjne, położone w Hermanowej, o numerach: ● **2608/12** (pow. 0,62 ha, obj. KW RZZZ/00006441/8) oraz ● **2745** (pow. 0,31 ha, obj. KW RZZZ/00029607/7) stanowią własność przedsiębiorstwa HERMAANOVA sp. z o.o. w upadłości, które jest objęte postępowaniem upadłościowym obejmującym likwidację majątku. Działki te nie są zabudowane. Syndyk masy upadłościowej skierował ww. działki do sprzedaży, jednak w toku postępowania upadłościowego nie znalazły one nabywcę. Wobec faktu, iż poza wymienionymi działkami postępowanie upadłościowe obejmuje jeszcze jedynie nieruchomość zabudowaną budynkami HERMAANOVA sp. z o.o. w upadłości, na której zostały ustanowione hipoteki bankowe, z której sprzedaży zaspokojeni zostaną jedynie wierzyciele hipoteczni, zasadnym jest nabycie ww. działek na rzecz Gminy Tyczyn w celu realizacji zadań własnych wspólnoty samorządowej.

● **Zmiany uchwały nr XXII/172/12 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 22.06.2012 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na terenie Gminy Tyczyn na lata 2012-2022.**

● **Wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia kredytu długoterminowego zaciąganego przez Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”.** Zgodnie z uchwałą nr 26.2019 z dnia 25.07 br. Zgromadzenia Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” planuje zaciągnąć zobowiązanie z tytułu kredytu na pokrycie deficytu oraz finansowanie wydatków niemających pokrycia w planowanych dochodach. Środki te są niezbędne do sfinansowania realizacji zadania inwestycyjnego z udziałem środków unijnych pn. „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF”. Spłata kredytu i odsetek następować będzie do końca 2029 r. zgodnie z harmonogramem. Cała kwota kredytu, o którą stara się Związek, wynosi 2.994.500 zł. Kwota ta podzielona jest na gminy wskaźnikiem ludności według stanu na 31.12.2018 r. Kwota przypadająca na gminę Tyczyn wynosi: kapitał - 273.459 zł plus odsetki - 39.286 zł, co daje łączną kwotę: 312.745 zł w rozbiu na lata 2019-2029. Kwoty wydatków na ww. poręczenie

ciąg dalszy na str. 4

wraz z odsetkami będą zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz corocznie w uchwale budżetowej Gminy Tyczyn w kwotach (kapitał + odsetki) przypadających do spłaty w poszczególnych latach.

● **Zaciągnięcia zobowiązania na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Tyczyn.** Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów została zawarta z firmą TRANSPRZĘT Sp. z o.o. sp. k. do 31.12.2019 r. W celu zapewnienia kontynuacji świadczenia usług istnieje konieczność ogłoszenia kolejnego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców z terenu gminy Tyczyn i wyłonienia wykonawcy tego zadania na 2020 r.

● **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2019 r.**

● **Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.**

● **Zmiany statutu Gminy Tyczyn.** Zmiana statutu spowodowana została zmianą administracyjnych granic naszej gminy, związanych z przyłączeniem (1.01.2019 r.) Matysówki do Rzeszowa i polegała na dostosowaniu tekstu statutu do aktualnej sytuacji w zakresie liczby sołectw wchodzących w skład gminy oraz aktualnej powierzchni gminy Tyczyn. Nadto zmieniono obligatoryjną liczbę radnych w Komisji Rewizyjnej w celu umożliwienia elastycznej pracy radnych w komisjach i możliwości obsadzenia składu osobowego wszystkich komisji.

● **Wyboru ławników na kadencję 2020-2023.** Ławnikami Sądu Okręgowego w Rzeszowie wybrani zostali: **Krzysztof Chmielowski, Ewa Zofia Mazurek, Anna Agnieszka Wisz.** Ławnikami Sądu Rejonowego w Rzeszowie wybrani zostali:

- do orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich: **Teresa Bober,**

- do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy: **Zofia Domino.**

● **Petycji dotyczącej budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.** Wniesiona petycja dotyczy budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na osiedlu Pułanek w Tyczynie. Wnioskodawcy domagają się wykonania sieci do posiadanych posesji. Realizacja takiej inwestycji wymaga zaplanowania w budżecie gminy, zatem na chwilę obecną nie jest możliwe uwzględnienie petycji. Przedstawiona sprawa będzie analizowana w pracach nad budżetem Gminy Tyczyn na 2020 r.

● **Petycji dotyczącej utwardzenia drogi.** Wniesiona petycja dotyczy utwardzenia drogi na osiedlu Pułanek w Tyczynie. Wnioskodawcy domagają się wykonania drogi asfaltowej prowadzącej do posiadanych posesji. Realizacja takiej inwestycji wymaga zaplanowania w budżecie gminy, zatem na chwilę obecną nie jest możliwe uwzględnienie petycji. Przedstawiona sprawa będzie analizowana w pracach nad budżetem Gminy Tyczyn na 2020 r.

● **Petycji dotyczącej wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów.** Wniesiona petycja dotyczy wprowadzenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów, regulującej zarządzania konfliktem interesów pomiędzy osobami wybranymi w wyborach powszechnych a gminą, osobami prawnymi gminy i jednostkami organizacyjnymi gminy. System prawny zawiera cały konglomerat regulacji dotyczących prawa i obowiązków osób pełniących funkcje publiczne, w tym ograniczeń związanych z wykonywaniem mandatów. Dlatego też zbędnym jest tworzenie regulacji w obszarze funkcjonowania Gminy, która jedynie odwzoruje regulacje powszechnie obowiązujące prawa.

Tekst: **Joanna Włoch-Dłurzej**

Zachować pamięć

*Naród, który nie szanuje swej przeszłości
nie zasługuje na szacunek teraźniejszości
i nie ma prawa do przyszłości.*
Józef Piłsudski

Jednym z wielu zadań samorządów jest opieka nad miejscami pamięci: pomnikami, krzyżami, mogiłami, które są materialnym świadectwem wydarzeń ważnych dla narodowej tożsamości. Miejsc pamięci na mapie Polski jest bardzo wiele, znajdują się one w dużych miastach, miasteczkach i wioskach. Na tyczyńskim cmentarzu parafialnym znajdują się dwie mogiły wojenne, które figurują także na niedawno uruchomionej platformie „Miejsca Pamięci Narodowej – mogiły wojenne” (mpn.rzeszow.uw.gov.pl). Końcem września jedna z nich doczekała się renowacji. Było to możliwe dzięki dotacji celowej w wysokości **30 tys. zł** otrzymanej na mocy zawartego w marcu br. porozumienia pomiędzy **Wojewodą Podkarpackim a Burmistrzem Tyczyna.** Mogiła ta skrywa ciała cywilnej ludności - kobiet i mężczyzn - którzy zostali zastrzeleni 26.07.1944 r.

Kiedyś usłyszałam bardzo ważne zdanie: „Pomniki, mogiły, miejsca pamięci były i do dziś są przeznaczone do tego, by przetrwać epokę, w której powstały i zostawić spadek dla przyszłych pokoleń”. Z pewnością ta pięknie odrestaurowana mogiła wojenna przez wiele dekad przypominać będzie o tragicznym wydarzeniu,

które rozegrało się w Tyczynie. Na mogile wymienione są nazwiska zabitych osób, znajduje się także napis: „Tu spoczywają ofiary wojny zmarłe tragicznie w dniu 26.07.1944 r.”

Przed nami listopad, czas pamięci o bliskich, czas zadumy i zastanowienia. Dobrze się złożyło, że renowacja mogiły została zakończona właśnie w tym szczególnym okresie. Słowa uznania należą się wszystkim osobom, które o to zabiegały.

tekst: **Alicja Kustra**

Widok na mogiłę, lata 40./50.

**Burmistrzowi Tyczyna
Januszowi Skotnickiemu,
Pani Wojewodzie Ewie Leniart,
Pracownikom Urzędu Miejskiego w Tyczynie**
oraz wszystkim, którzy pomagali, doradzali
oraz doglądali prac przy remoncie mogiły
składam bardzo serdeczne podziękowania

Jan Napora
Przewodniczący Zarządu
Mieszkańców Miasta Tyczyna

Jeszcze nie tak dawno...

Mogiły po renowacji

Na platformie „Miejsca Pamięci Narodowej - groby wojenne”, w części dotyczącej tyczyńskiej mogiły zbiorowej ofiar wojny, czytamy: „26 lipca 1944 roku, podczas toczonych walk, życie straciły także osoby cywilne. Ofiary zostały pochowane w zbiorowej mogile na cmentarzu parafialnym. Grób otoczony jest wspólnym betonowym obramowaniem, wypełnionym ziemią”. Po remoncie, który zakończono we wrześniu br., mogiła składa się z trzech części, na tablicach wyryto wspomniani już w tekście napis, pod nim wymieniono nazwiska zabitych cywili, oto one: **dr Władysław Maćkiewicz, Wiktor Podhajski, Agnieszka Staniek, Józef Wojtyńkiewicz, Jan Ziemia, Franciszek Bartoszek, Helena Hałas, Jan Domino, Jadwiga Kościółek, Jan Runiewicz** oraz **Janusz Tadeusz**, który zginął 9.07.1944 r.

Nowy chodnik w Kielnarowej

Od połowy października br. mieszkańcy Kielnarowej oficjalnie mogą już korzystać z szerokiego, dwumetrowego chodnika. Został on wybudowany na odcinku o długości prawie 400 metrów z odwodnieniem na długości prawie 500 metrów.

Inwestycja została wykonana w ramach zadania pn. „**Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 878 Rzeszów-Dyłałówka polegająca na budowie chodnika wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi**”. Całkowita wartość inwestycji to **990 tys. zł**. Koszty poniesione przez Zarząd Województwa Podkarpackiego to 500 tys. zł, a Gminę Tyczyn – 490 tys. zł. Inwestycja ta była bardzo ważna ze względów bezpieczeństwa. Szczególnie, że tę trasę wykorzystują udający się do miejscowej szkoły podstawowej uczniowie.

tekst: inspektor **Stanisław Frączek**,
fot. **Alicja Kustra**

Nowy chodnik w Kielnarowej

Tyczyniaczy są z nami już 50 lat

Tyczyniaczy i Kapela Wójta Tycznera. Wyjątkowy jubileusz 50-lecia wyjątkowych osób, które znaczną część życia poświęciły graniu i śpiewaniu. Kapela została założona przy Miejskim Domu Kultury w Tyczynie. Liczne sukcesy Kapeli przyczyniły się do powołania przy Kole Gospodyń Wiejskich zespołu śpiewaczego. Na przestrzeni półwiecza przez zespół i kapelę przewinęło się około stu osób, obecnie aktywnych jest 30. Ciekawostką jest to, że jednocześnie w zespole śpiewały trzy pokolenia: babcia, mama i córka – obecna kierownik zespołu **Alicja Kalandyk**, solistka **Małgorzata Paško** i jej córka **Natalia**.

Zespół Śpiewaczy *Tyczyniaczy i Kapela Wójta Tycznera* występowali z licznymi sukcesami na wielu krajowych i zagranicznych scenach. Od początku zespołowi szefowała **Izabela Domino**, a następnie **Alicja Kalandyk**. Nad kapelą pieczę sprawowali: **Piotr Cybulski**, **Wiesław Malec**, **Emil Helwin**, a obecnie **Zbigniew Sztaba**. W repertuarze zespołu znajdują się pieśni ludowe, patriotyczne, religijne, biesiadne i kolędy, a swoimi występami *Tyczyniaczy* uświetniają uroczystości, m.in. kościelne czy patriotyczne. W dorobku mają nagrania radiowe i telewizyjne oraz kilka płyt, a także wiele nagród i wyróżnień.

Z okazji jubileuszu w Studiu Nagraniowym Estrada Studio powstała płyta „A w Tyczynie muzyka gra”, opracowana przez BIG BIT AUDIO Jacek Młodochowski, a dzięki Stowarzyszeniu „Gdzieś tu” został nagrany film upamiętniający jubileuszowe uroczystości.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w kościele w Tyczynie. Program jubileuszu podzielony był na bloki tematyczne nawiązujące do różnorodności repertuaru zespołu i kapeli. Uroczystość poprowadził **Sławomir Gołąb**.

Gratulacje i życzenia dla członków zespołu i kapeli przekazuje wieloletnia była dyrektorka M-GOK Zofia Matys

Miłą niespodzianką dla jubilatów i zgromadzonej publiczności był okazały tort z cukierni *Radek Rak*. Jubileusz swoją obecnością uświetniły władze wojewódzkie z wojewodą **Ewą Leniart** na czele, władze miejskie z burmistrzem **Januszem Skotnickim** i przewodniczącym Rady Miejskiej **Ryszardem Fornalem**, duchowieństwo reprezentowane przez proboszcza ks. **Mariana Czenczka**, zaproszeni goście, byli członkowie zespołu i kapeli, przedstawiciele zaprzyjaźnionych instytucji, licznie zgromadzeni mieszkańcy oraz sponsorzy.

Tekst: **M-GOK**

Członkowie zespołu
Tyczyniaczy
i *Kapeli Wójta Tycznera*
serdecznie dziękują:

Burmistrzowi Tyczyna J. Skotnickiemu,
Ks. proboszczowi M. Czenczkowi,
Przewodniczącemu Zarządu
Mieszkańców Miasta Tyczyna
J. Naporze, B. Starcowi, J. Siwemu,
S. Piechowi, Z. Matys, Z. Sztobie,
M. Szydełko, D. Szydełko,
J. Synosiowi i R. Rząsie (Jar Kielnarowa),
W. Mrukowi, A. Prędkiemu, P. Rybce
za wsparcie,
Towarzystwu Miłośników Ziemi Tyczyńskiej
oraz mieszkańcom za obecność
i każdorazowe ciepłe przyjęcie.

Burmistrz Tyczyna,
Parafia Rzymsko - Katolicka pw. św. Katarzyny
i pw. Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie,
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie
serdecznie zapraszają na

Uroczystość z okazji Święta Patronalnego Gminy Tyczyn

**25 listopada 2019r.
(poniedziałek)**

W programie :

godz.15:30 - sala widowiskowa MGOK w Tyczynie:

- wręczenie medali Prezydenta RP parom małżeńskim z okazji Złotych Godów
- wręczenie nagród i wyróżnień Burmistrza Tyczyna
- program artystyczny w wykonaniu zespołów działających przy MGOK w Tyczynie

godz.17:00 - Uroczysta Msza Święta w Kościele Parafialnym w Tyczynie

Piknik Rodzinny

W sobotnie popołudnie 14.09. br. w naszej szkole odbył się Piknik Rodzinny, którego celem była wspólna zabawa uczniów, rodziców i nauczycieli oraz zebranie środków na potrzeby szkoły.

Na początku imprezy zgromadzonych gości przywitał dyrektor szkoły **Lucjan Osiadły**. Swoją obecnością na pikniku zaszczylili nas: marszałek województwa podkarpackiego **Stanisław Kruczek**, burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, radni Rady Miejskiej: **Grzegorz Lampart** i **Tadeusz Ruszel** oraz sołtys **Stanisław Wojturski**.

Nasze integracyjne wydarzenie rozpoczęło się od meczu piłki nożnej rozegranego pomiędzy zaprzyjaźnioną drużyną z Rzeszowa a uczniami naszej szkoły. Rozgrywkę zakończyły się zwycięstwem naszych uczniów. Wszyscy uczestnicy zabawy sportowej zostali uhonorowani medalami ufundowanymi przez burmistrza Tyczyna.

Imprezę uświetniły animacje prowadzone przez **Piotra Wasylika** (firma „Aplauz”). Najmłodsi uczestnicy wzięli udział w wielu zabawach i konkursach. Nie zabrakło kolorowych baloników, baniek mydlanych i przeciągania liny. Dużym zainteresowaniem cieszyły się piłki bumper ball, dmuchany plac zabaw, samochodziki oraz deskorolki. Atrakcje te zapewnili rodzice naszych uczniów: **Arkadiusz Gałek** oraz **Wioleta i Łukasz Nowiccy** (firma „Holiday”). Dzieciaki mogły też skorzystać z malowania twarzy i wplatania kolorowych warkoczyków dzięki utalentowanym mamom: **Alicji Pociask** („Ala maluje”) i **Iwoni Szurze**. Strzałem w dziesiątkę okazał się kącik eksperymentów, prowadzony przez nasze panie nauczycielki: **Paulinę Zagórską**, **Joannę Sobusiak**, **Joannę Pawlak-Ostrowską** i jej córkę **Natalię**. Starsi i młodsi mieli okazję poeksperymentować i wykonać swoje „slimy”. Dużym powodzeniem cieszył się konkurs na króla strzelców i „Śmiechotki”, które przygotowały wychowawczynie świetlicy: **Monika Kopeć** i **Patrycja Rysz**. Oryginalną atrakcją był przejazd pięknym zabytkowym kabrioletem Oldsmobile, którego właścicielem jest **Witold Sapa**. Dzięki jego uprzejmości mogliśmy podziwiać także inne zabytkowe samochody. Imprezę urozmaiciły także pokazy akrobatyczne grupy „Diamond Team” oraz pokaz układów tanecznych „Zumby” działającej w Domu Ludowym w Borku Starym.

Podczas pikniku nikt nie myślał o powrocie do domu na podwieczorek, bo można było posilić się lodami firmy „Koral”, frytkami, popcornem, watą cukrową, pysznymi babeczkami, sałatkami owocowymi, ciastem oraz wspaniałymi napojami przygotowanymi przez rodziców oraz firmę „Holiday”. Ponadto **Łukasz Szura** („ABC Prawo Jazdy”) hojnie rozdawał wszystkim dzieciom cukierki.

Amatorzy grilla mieli możliwość zjedzenia pieczonych mięsnych przysmaków, które zostały ufundowane przez **Lucynę Hadałę**. Piknikowe menu uświetniły domowe proziaki, chleb ze smalcem i zupa grochowa, przygotowane przez **sołtysa** naszej wsi.

Podczas tego sobotniego popołudnia odbyły się liczne konkursy, w których nagrodami były vouchery, znaczki do salonu piękności, rośliny oraz różnorodne przedmioty.

Bardzo wiele osób przyczyniło się do zorganizowania imprezy i nie sposób jest wszystkich wymienić. Dziękuję serdecznie prezesowi Klubu Sportowego Start Borek Stary **Tomaszowi Patrzykowi** za finansowe wsparcie oraz ogrom włożonej pracy w organizację imprezy. Podziękowania składam również Rodzicom uczniów za trud włożony w przygotowanie kulinarnych przekąsek, za poświęcony czas przy organizacji pikniku, za wsparcie duchowe, rzeczowe oraz finansowe. Dziękuję także wszystkim pracownikom szkoły za niesioną pomoc i współorganizację. Szczególne podziękowania składam **Annie Filip**, która wspierała mnie w każdym działaniu. Dziękuję także druhom z **Ochotniczej Straży Pożarnej** w Borku Starym, którzy dbali o bezpieczeństwo i organizację ruchu, oraz wszystkim przybyłym gościom i uczestnikom za wspólną zabawę. Ogromną wdzięczność wyrażam wszystkim sponsorom, dzięki którym impreza mogła się odbyć. Dziękuję: **Renacie i Januszowi Dziakom** („Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych”), **Bankowi Spółdzielczemu** w Tyczynie, **Bartoszowi Ruszłowi** oraz **Małgorzacie i Tadeuszowi Ruszłom** („Sklep spożywczo-przemysłowy”), **Grażynie i Ryszardowi Jandom** („Winiarnia Stare Siedlisko”), **Justynie Gral** („Fast Car”), **Gabrieli Joniec** („Fotografia”), **Witoldowi Horyniowi** („Fotoyo”), **Krystynie i Witoldowi Plutom** („Transhaus”), **Renacie i Robertowi Kościółkom** („Aura Nova”), **Elżbiecie Czapli** („Matrix”), **Dorocie i Januszowi Kopaczyńskim** („Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe”), **Dorocie i Henrykowi Szydełkom** („Szik”), **Anecie i Witoldowi Leniartom** („AV Music”), **Joannie Dziopak** („Salon Joanna”), **Magdalenie Błaszczyk** („Prodietik”) oraz firmie „Magiczne Dłonie Studio Piękna”.

Tekst:

Magdalena Kawa-Szpala
– koordynator pikniku

Trochę ruchu nikomu nie zaszkodzi...

Pasowanie na ucznia

Pasowanie na ucznia to ważne wydarzenie w życiu pierwszoklasistów. Uczniowie klasy pierwszej naszej szkoły swoją gotowość do bycia pełnoprawnymi uczniami zaprezentowali 7.10 br.

W obecności dyrektora szkoły, nauczycieli, starszych kolegów i swoich rodziców złożyli uroczyste ślubowanie, po którym nastąpił obrzęd pasowania na ucznia dokonany przez dyrektora **Lucjana Osiadłego**. Na zakończenie pierwszoklasiści otrzymali pamiątkowe dyplomy, legitymacje szkolne oraz słodkości przygotowane przez rodziców.

Naszym najmłodszym uczniom życzymy samych sukcesów i radości ze zdobywanej wiedzy.

tekst: **Maria Horyń**

*„Stoją przed wami dawne maluchy
ładnie ubrane, pełne otuchy
Z bijącym sercem i z niepokojem
Rozpoczynają naukę w szkole”...*

Europejski Dzień Języków

Od 18 lat z inicjatywy Rady Europy 26 września obchodzimy dzień, w którym promuje się naukę języków obcych oraz ukazuje językową różnorodność.

W naszej szkole również postanowiliśmy przyłączyć się do świętowania tego dnia. Z tej okazji uczniowie klas VIII i VI wraz z opiekunami **Joanną Pawlak-Ostrowską** i **Pauliną Zagórską** przygotowali językowy quiz. Zabawa polegała na wylosowaniu słowa lub wyrażenia w języku angielskim bądź niemieckim i przetłumaczenie go na język polski. Za poprawną odpowiedź uczestnicy otrzymywali słodczyce. W quizie wzięli udział zarówno starsi uczniowie, jak i Ci najmłodsi z klas I-III. Jednak nie tylko dzieci miały okazję sprawdzić się w zmaganiach językowych. W zabawie wzięł również udział dyrektor naszej szkoły i nauczyciele. Z dumą musimy uznać wyższość uczniów w tym pojedynku.

Oprócz quizu językowego została zorganizowana również mała wystawa, która miała na celu zapoznanie uczniów z ideą tego wydarzenia oraz promowanie wielojęzyczności.

tekst: **Paulina Zagórska**

Uczniowie z SP w Hermanowej dbają o przyrodę

20.09 br. rozpoczęła się ogólnopolska akcja sprzątania lasów, zorganizowana z inicjatywy Kancelarii Prezydenta oraz Lasów Państwowych. W tym dniu w 430 nadleśnictwach harcerze, leśnicy, wolontariusze oraz młodzież szkolna wyruszyli na wielką akcję porządkowania lasów. Uczestniczyła w niej aktywnie także młodzież z naszej szkoły. Grupie dwudziestu ochotników (pod opieką nauczycieli: **Łucji Napory** i **Piotra Ledwonia**) leśniczy **Stanisław Bednarz** oraz podleśniczy **Andrzej Kudła** przydzielili do sprzątania rejon Studzianki. W ciągu trzech godzin nasi uczniowie zebrali na niewielkim obszarze dwadzieścia dużych worków śmieci!

Problem związany z zaśmiecaniem naszej planety jest bardzo poważny. W Polsce od kilku lat funkcjonuje tzw. „ustawa śmieciowa”, jednak nie przynosi ona zamierzonych efektów, bo lasy nadal traktowane są przez wielu ludzi jak bezpłatne wysypisko śmieci. W ubiegłym roku leśnicy zebrali i wywieźli ponad tysiąc wagonów towarowych różnego rodzaju odpadów i śmieci (co roku Lasy Państwowe przeznaczają około 20 milionów zł na sprzątanie). Leśnicy przypominają, że śmieci to nie tylko problem estetyczny. Rozkładające się odpady często uwalniają chemiczne substancje, które mogą skażać powietrze, glebę i wodę - także pitną. Śmieci stanowią także zagrożenie dla zwierząt. Śmiertelną pułapką może być dla nich plastikowa butelka czy pusta puszka po konserwie. Pamiętajmy, że takie śmieci rozkładają się nawet kilkaset lat.

Nagroda w konkursie #OSEWyzwanie

We wrześniu br. dzięki wspólnej pracy nauczycieli: **Mariusza Konia**, **Alicji Mróz**, **Beaty Jabłońskiej**, **Małgorzaty Błędniak**, **Aleksandry Kopiec** oraz **Justyny Wróbel** nasza szkoła otrzymała nagrodę w konkursie #OSEWyzwanie. Do udziału w konkursie zgłosiło się 1606 szkół z całej Polski. Komisja konkursowa zdecydowała o przyznaniu 764 nagród. W naszym województwie nagrody otrzymało 71 placówek. Organizatorem konkursu był NASK Państwowy Instytut Badawczy – operator projektu OSE.

Nagrody w konkursie #OSEWyzwanie odebrano w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie. Na fot. dyrektor SP w Hermanowej Elżbieta Rożek (3. z prawej) w towarzystwie m.in. wojewody podkarpackiego Ewy Leniart i podkarpackiego kuratora oświaty Małgorzaty Rauch

ciąg dalszy na str. 10

Nagrodą jest mobilna pracownia multimedialna, dzięki której szkoła będzie mogła prowadzić cyfrowe lekcje, a uczniowie będą korzystać z internetowych zasobów edukacyjnych. Do udziału w konkursie mogły przystąpić szkoły z miejscowości liczących do 50 tysięcy mieszkańców. Kolejnymi etapami, które należało zrealizować, było zgłoszenie szkoły do projektu OSE i programu mLegitymacja szkolna. Dodatkowo nasza szkoła przesłała pracę plastyczną pt. „Smart szkoła”. Szansę na wygraną zwiększyło również zgłoszenie się szkoły do programów OSE Hero oraz CodeWeek. Wygrana stanowi dla nas ogromny powód do dumy, ponieważ dzięki temu możemy doskonalić warunki edukacyjne naszych uczniów oraz rozwijać się.

Nigdy więcej wojny!

*Siedzi żołnierz ze spuszczoną głową,
zasłuchany w tę brzożową skargę,
bez broni, bez orła na czapce,
bezdolny na ziemi - matce.*
Władysław Broniewski

18.09 br. odbyła się uroczystość związana z 80. rocznicą napaści hitlerowskich Niemiec i sowieckiej Rosji na Polskę. W tym dniu zgromadziliśmy się na dziedzińcu szkolnym, by złożyć kwiaty pod pamiątkowymi tablicami. Później wyruszyliśmy do kościoła w szyku klasowym z pocztm sztandarowym na czele. Mszę św. w intencji Ojczyzny odprawił ks. **Wiesław Bednarz**, po niej uczniowie z klasy VIII zaprezentowali się w montażu słowno-muzycznym (przygotowanym z pomocą nauczycieli: **Piotra Ledwonía** oraz **Alicji Mróz**). Na koniec uroczystości zabrała głos dyrektorka naszej szkoły **Elżbieta Rożek**, która przybliżyła historię związaną z napaścią Niemiec i Rosji na nasz kraj.

Uczniowie kl. VIII podczas montażu słowno-muzycznego

Przedszkolaki w hucie szkła

10.10 br. nasi mali podróżnicy z oddziałów przedszkolnych wraz z opiekunami (**Beata Jabłońska**, **Małgorzata Błedniak**, **Aleksandra Kopiec**, **Krystyna Tekielą**) wybrali się na wycieczkę do Huty Szkła w Krośnie. To właśnie tam mieli okazję dowiedzieć się, z czego powstaje szkło, w jaki sposób wykonuje się szklane przedmioty oraz zobaczyć sprząty niezbędne do produkcji np. szklanych świnek skarbonek. Nasze panie wychowawczynie mogły spróbować wyczarować szklaną kulę oraz wybić pamiątkowe medale.

Po części pokazowej na warsztatach plastycznych przedszkolaki zakasały rękawy i ruszyły do pracy. Mali artyści musieli zmierzyć się z malowaniem obrazków na szkło. Trzeba przyznać, że bardzo dobrze sobie z tym poradzili i chętnie brali udział w tym niełatwym zadaniu.

Do szkoły powróciliśmy ze szklanymi medalami, pięknymi obrazami na szkło, a przede wszystkim z całą masą pięknych wspomnień i uśmiechami na twarzach.

Dzień Edukacji Narodowej oraz pasowanie na ucznia

11.10 br. w naszej szkole panowało ogromne poruszenie. Było tak za sprawą niezwykle ważnej uroczystości, jaką jest pasowanie na ucznia. W tym dniu uczniowie klasy I, wraz z wychowawczynią **Martą Rzućek**, pojawili się na scenie wraz ze **św. Królową Jadwigą** oraz jej dwórkami. Dzieci musiały udowodnić, że mogą być już prawdziwymi uczniami, dlatego też zaprezentowały przed zgromadzonymi swoje talenty. Nie zabrakło wierszy, piosenek oraz scenek humorystycznych. Kolejno każde dziecko zostało pasowane na ucznia przez dyrektorkę **Elżbietę Rożek**, a także otrzymało od wychowawczynie pamiątkowe dyplomy. Przewodnicząca Rady Rodziców **Ewa Leś-Paluch** w imieniu rodziców oraz przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego podarowali pierwszacom słodkie upominki.

Po części oficjalnej dyrektorka z okazji Dnia Edukacji Narodowej złożyła życzenia nauczycielom oraz pracownikom naszej szkoły. Do życzeń tych przyłączyli się starsi uczniowie (opiekunowie: **Renata Okoń**, **Alicja Mróz**, **Justyna Wróbel**, **Jacek Stryczek**), prezentując humorystyczne scenki z życia szkoły.

teksty: **Aleksandra Kopiec** – nauczyciel przedszkola/światlicy

Numer 11. „Głosu Tyczyna”
ukaze się z datą **24.11.2019 r.**

Termin składania tekstów upływa:
12.11.2019 r.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410 w godz. pracy biblioteki oraz w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w pok. 24, tel. (17) 23-04-924.

Dzień Edukacji Narodowej

*„Jakże nie pisać wiersza,
jakże nie płonąć w podzięcie,
za światło, które rozszerza,
za dar najpiękniejszy za wiedzę”*

Uroczyste obchody Dnia Edukacji Narodowej odbyły się w naszej szkole 11.10 br. Swoją obecnością zaszczytili nas: burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, proboszcz parafii **ks. Marian Czenczek**, przewodniczący Rady Rodziców **Artur Cybulski**, zastępca **Anna Fil**, skarbnik **Barbara Prędką** oraz emerytowani nauczyciele i pracownicy naszej szkoły.

Uroczystość rozpoczęło okolicznościowe przemówienie dyrektorki szkoły **Zofii Międlar-Mruk**, która serdecznie powitała gości, a szczególnie ciepło zwróciła się do emerytowanych pracowników, dziękując im za obecność, wspieranie, za wkład i trud, jaki ponieśli w budowaniu wizerunku naszej szkoły.

Dyrektorka zwróciła uwagę na niezwykle ważną rolę współczesnej szkoły w wychowaniu oraz kształtowaniu młodych pokoleń oraz podziękowała wszystkim pracownikom za codzienną pracę i złożyła życzenia: „W dniu tego wspaniałego święta za trudną pracę i okazane serce chylimy głowy w głębokiej podzięk”. Następnie głos zabrał burmistrz **Janusz Skotnicki**, który przyłączył się do podziękowań i życzeń.

W tym dniu nie mogło zabraknąć również życzeń od rodziców. W ich imieniu wszystkim nauczycielom i pracownikom szkoły najserdeczniejsze życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz wielu sukcesów złożył przewodniczący Rady Rodziców **Artur Cybulski**.

Doceniając wysoki poziom pracy szkoły oraz liczne sukcesy, burmistrz Janusz Skotnicki wręczył dyrekcji szkoły okolicznościowe dyplomy i nagrody, a także pogratulował Zofii Międlar-Mruk oraz Zofii Kwater odznaczenia przez MEN Medalem Komisji Edukacji Narodowej

uczycieli, którym zostały wręczone dyplomy i nagrody dyrektorki szkoły.

Ostatnim punktem programu był występ uczniów. Zaprezentowana część artystyczna stanowiła połączenie montażu słowno-muzycznego, inscenizacji oraz tańca. Całości występu dopełniły piosenki w wykonaniu chóru szkolnego.

A po akademii, jak to zwykle bywa w tym uroczystym dniu, życzeniom dla nauczycieli, wychowawców i wszystkich pracowników szkoły nie było końca...

Tekst: **Zofia Międlar-Mruk** – dyrektorka SP w Tyczynie

Obchody Dnia Edukacji Narodowej były również doskonałą okazją do uhonorowania uczniów naszej szkoły osiągających liczne sukcesy w konkursach i olimpiadach oraz ich opiekunów na-

Na pierwszym planie emerytowani nauczyciele SP w Tyczynie

Jesienny rajd

„Jesień – już w polach mgła kosmata.
Jasień zabrała resztki lata”.

5.10 br. odbył się 37. Rajd Pieszy Szkół Podstawowych Gminy Tyczyn. Dzień ten powitał nas pochmurną, deszczową aurą. Było ponuro i chłodno. Nie było to jednak przeszkodą dla 74 młodych piechurów i ich opiekunów, którzy rankiem ochoczo wyruszyli na rajdowe trasy. Cele tej jesienniej wędrówki są od lat niezmienne. Organizatorom przede

wszystkim zależy na popularyzacji wśród młodzieży szkolnej turystyki pieszej jako jednej z najprzyjemniejszych form rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu. Udział w projekcie miał uświadomić uczniom, że aktywne spędzanie czasu w gronie rówieśników może być równie ciekawe jak gry komputerowe czy surfowanie w sieci, a z pewnością zdrowsze. Jest to także okazja do kształtowania patriotyzmu lokalnego poprzez poznawanie walorów krajoznawczych naszego regionu.

Około godziny 12.00 grupy rajdowe – przedstawiciele czterech gminnych szkół podstawowych - dotarły do siedziby organizatora tegorocznego rajdu. Część finałowa odbyła się w budynku SP w Tyczynie przy ulicy Pułanek 4. Po sycącym i rozgrzewającym posiłku uczestnicy rajdu zgromadzili się na sali gimnastycznej. Tu powitała ich dyrektorka szkoły **Zofia Międlar-Mruk**, która podziękowała także za przybycie zaproszonym gościom: burmistrzowi Tyczyna, przewodniczącemu Rady Miejskiej, przedstawicielom Rady Rodziców przy SP w Tyczynie oraz dyrektorom szkół podstawowych, i wszystkim życzyła wielu wrażeń, a także udanej zabawy.

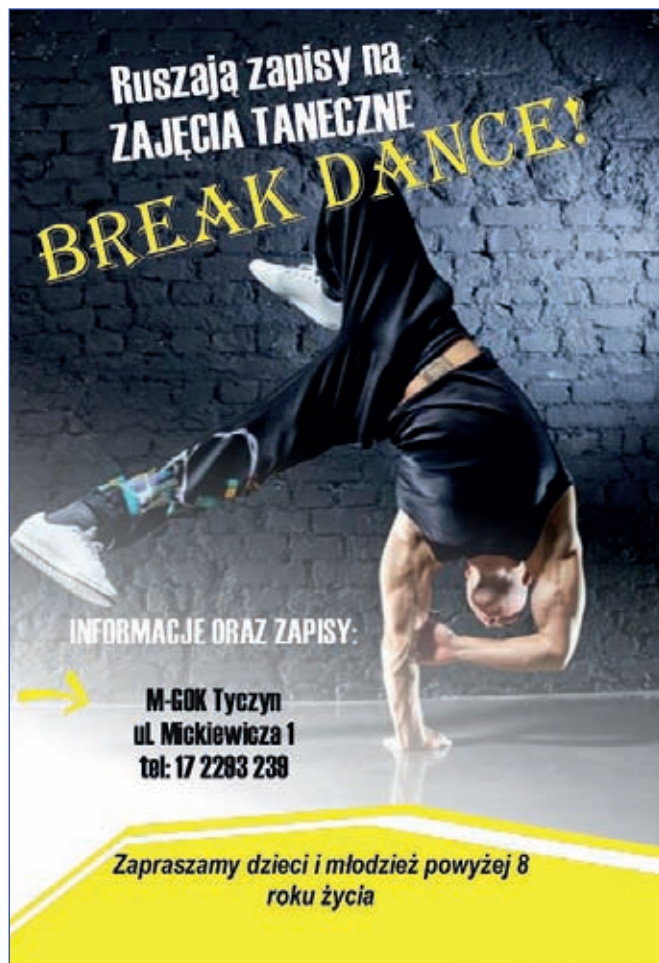
Grupa młodych piechurów z SP w Tyczynie

Po wykonaniu pamiątkowych zdjęć podziwialiśmy występ zespołu „Flimero”, a później rozpoczęły się zawody i konkursy przygotowane przez naszych nauczycieli. Uczniowie, reprezentujący poszczególne szkoły, rywalizowali ze sobą w konkursach sportowych, plastycznych i piosenki rajdowej. Najwięcej emocji wzbudziły zawody sportowe. Ich ilość i różnorodność sprawiała, że do końca nie było wiadomo, kto odnie-

sie zwycięstwo. W konkursach plastycznych zadaniem uczestników było narysowanie ilustracji do wylosowanych fragmentów legend z książki pt. „Wokół tyczyńskiego wzgórza” oraz wykonanie według instrukcji jesiennego lampionu z materiałów przygotowanych przez organizatorów. Ostatnim z rozgrywanych konkursów był konkurs na interpretację wybranej przez uczestników piosenki rajdowej. Przy dźwiękach gitar rozbrzmiewały znane i mniej znane utwory, zachęcając do wspólnego śpiewania. W czasie oczekiwania na ogłoszenie ostatecznych wyników konkursów i wręczenie nagród, uczestnicy rajdu udali się do jadalni, gdzie serwowano kielbaskę z grilla, która smakowała wyśmienicie, niemal tak samo jak ta pieczona w ognisku. Ostatnim punktem sobotniego spotkania było wręczenie okolicznościowych dyplomów i nagród (indywidualnych i dla szkół), które sfinansowano ze środków przyznanych przez **Miejsko-Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie**.

Organizatorzy dziękują wszystkim osobom i instytucjom, które zaangażowały się w organizację i przebieg 37. Rajdu Pieszego Szkół Podstawowych Gminy Tyczyn. Ten rajd przeszedł już do historii, ale mamy nadzieję, że w przyszłym roku, o podobnej porze, znów spotkamy się na szlaku, aby tradycji stało się zadość.

Tekst: **Danuta Wróbel** - koordynator rajdu

Pierwsze zajęcia w ramach projektu „Klasa penitencjarna” w Zespole Szkół w Tyczynie

25.09 br. uczniowie klas drugich oraz pierwszych („d” i „c”) uczestniczyli w zajęciach inaugurujących cykl spotkań z funkcjonariuszami Zakładu Karnego w Rzeszowie w ramach realizowanego przez szkołę wspólnie z ZK projektu „Klasa penitencjarna”. Młodzież poznała istotę i zasady funkcjonowania Służby Więziennej oraz jej zadania w oparciu o *Ustawę o służbie więziennej*, a następnie historię więziennictwa i współczesność. Uczniowie obejrzeli tematyczny film i prezentację oraz wystawę zatytułowaną „100-lecie polskiego więziennictwa”.

Zajęcia teoretyczne prowadzili funkcjonariusze Zakładu Karnego w Rzeszowie kpt. **Maciej Słysz**

i kpt. **Szymon Adamski**. W ramach zajęć praktycznych ćwiczyli musztrę i przygotowanie ceremoniału uroczystości szkolnych. Szkolenie w galowym mundurze prowadził st. sierż. **Dariusz Pociask**, który reprezentuje Służbę Więzienną w poczcie sztandarowym podczas uroczystości państwowych w Warszawie. Zajęcia w ramach projektu odbywać się będą cyklicznie co miesiąc. Następne spotkanie zaplanowano na 23.10 br., tym razem w Zakładzie Karnym w Rzeszowie.

tekst: **Agnieszka Chmiel** -
nauczyciel ZS w Tyczynie

Uczniowie ZS z przedstawicielem Służby Więziennej

Matura z języka angielskiego?
**Nie czekaj na ostatnią chwilę,
zapisz się już dziś!!!**

Kurs dla licealistów
przygotowujący
do matury z języka
angielskiego

Zajęcia poprowadzi
dr Anatol Szewel - anglista,
filolog, tłumacz, nauczyciel,
wykładowca Uniwersytetu
Rzeszowskiego

Zajęcia w każdą środę
o godz. 17.00
w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury
im. K. Sobczyk w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1

Zapisy pod numerem telefonu:
(17) 2293-239

**10,00zł
za godzinę
zajęć**

WARSZTATY FOTOGRAFICZNE

ORGANIZATOR:
MGOK

ZAJĘCIA SKIEROWANE SĄ
DO MŁODZIEŻY
I OSÓB DOROSŁYCH

MIOSIT - 100 ZŁ MIESIĘCZNIE
TERMIN - WTORNI 6.00ZŁ - 18.00 - 20.00, ZAPISY - POD NUMEREM TELEFONU 172293239
MIEJSCE - MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY IM. KATARZYNY SOBCTYCH W TYCZYŃE

ZAPRASZAMY DO ZAPISÓW

Informacje z Biblioteki Publicznej

Kolejny raz Biblioteka otrzymała fundusze na zakup nowości

Tegoroczny wrzesień był dla bibliotekarzy Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie wyjątkowo udanym czasem. Oprócz licznych zajęć edukacyjno-czytelniczych dla dzieci, jakie odbyły się w tym pierwszym po wakacjach miesiącu, otrzymaliśmy wsparcie finansowe **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego**.

Z przyjemnością informujemy, iż po raz kolejny MiGBP w Tyczynie otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Wieloletniego **„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”**. W ramach dotacji otrzymaliśmy **8 tys. zł** na zakup nowości wydawniczych, co pozwoliło wzbogacić i odnowić zbiory biblioteki w Tyczynie oraz naszych Filii. Za otrzymaną kwotę zakupiliśmy ponad

400 nowych książek, które zostały już opracowane i przekazane do wypożyczania naszym czytelnikom.

Nowości książkowe w naszych bibliotekach można zobaczyć na tronie internetowej:

www.tyczyn-biblioteka.pl w zakładce *Nowości*.

Tekst: AJ

BIBLIOTEKA
NARODOWA

Zrealizowano ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa

Darczyńcy bibliotek

„W książkach jest coś szczególnego. Książki przenikają nas do głębi (...)

A żadna nie przychodzi samotnie, ale wprowadza imiona innych i jedna każe łaknąć drugiej”.
Francesco Petrarca

W inwentarzach MiGBP w Tyczynie, a także naszych filii w: Borku Starym, Hermanowej i Kielnarowej - oprócz książek zakupionych ze środków przyznanych przez organizatora, czyli Gminę Tychyn - znajdują się także te przekazane w darze przez czytelników dla czytelników. Z pewnością inwentarze wielu bibliotek są wzbogacane dzięki darom, jednak nie wszystkie biblioteki mogą poszczycić się tak liczną grupą darczyńców, którzy przekazują bibliotece książki nowe lub prawie nowe, bo tylko raz czytane. Lista **darczyńców Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie** jest imponująca, można to sprawdzić na naszej stronie internetowej w zakładce DARCZYŃCY. Często zdarza się, że ta sama osoba wielokrotnie przekazuje nam swoje książki, bywa, że darczyńca nie jest naszym czytelnikiem, lecz sympatykiem, zdarza się też,

że książkowe dary otrzymujemy anonimowo. Nasi darczyńcy są bardzo szczerzy, a przekazując książki często mówią: *„kupiłem, przeczytałem, a teraz przekazuję innym”*.

Warto w tym miejscu wesprzeć się liczbami. W roku 2018 i 2019 (do 9.10) biblioteki w Tyczynie podarowano w sumie **876** książek, a naszym filiom **525**. Zdecydowana większość darów to popularne powieści, szkolne lektury, albumy, opracowania, a nawet najnowsze hity czytelnicze. Za każdym razem pięknie dziękujemy w imieniu naszych Czytelników, dziękujemy także dzisiaj na łamach „Głosu Tyczyna”.

Szanowni Państwo, bardzo cenimy sobie Państwa szczerą i **życzliwą**, dziękujemy za przekazane książki, które wzbogacają księgozbiory bibliotek publicznych naszej gminy, dają radość naszym czytelnikom, a także są dowodem na to, że jesteśmy narodem, który lubi się dzielić.

tekst: **Alicja Kustra**
- dyrektor MiGBP w Tyczynie

Książki od naszych darczyńców

Informacje z Biblioteki Publicznej

Rodzice w gminie Tyczyn dbają o dobre nawyki swoich dzieci

„Mała książka - wielki człowiek” to projekt czytelniczy, w którym od września br. uczestniczy nasza biblioteka. Ta szczególna kampania czytelnicza, zorganizowana przez **Instytut Książki**, skierowana została do **dzieci w wieku 3-6 lat**, które po zapisie do

biblioteki otrzymują **bezpłatną Wyprawkę Czytelniczą**. Bibliotekarze z gminy Tyczyn zostali mile zaskoczeni, gdy po 6 tygodniach od rozpoczęcia projektu Wyprawki rozeszły się jak przysłowiowe świeże bułeczki. Od września do połowy października rozdaliśmy **58 Wyprawek Czytelniczych**. O czym to świadczy? Że rodzice zdają sobie sprawę nie tylko z tego, jak ważne jest głośne czytanie dzieciom. Udział w projekcie pozwala także wyrobić w najmłodszych nawyk korzystania z bibliotek.

Tak wygląda Wyprawka Czytelnicza dla najmłodszych

Dzisiejsza biblioteka to nie bezbarwne miejsce z książkami oprawionymi w szary papier. To miejsce kolorowe, przyjazne dla dzieci, z wydzieloną strefą do zabawy (w bibliotekach gminy Tyczyn tę rolę pełnią Kąciki Malucha). Dzisiejsze książeczki są nie tylko kolorowe, ale i solidnie wydane - by przetrwały niejedną kreatywną zabawę tych najmłodszych. Cieszy to, że współcześni rodzice - mimo

wszędobylskiego Internetu, smartfonów i innych nowinek elektronicznych - inwestują w rozwój swoich dzieci, dbając o kontakt swoich pocieków z książką. Wykształcenie nawyku obcowania ze słowem pisanym nawet najmłodszych dzieci to wielka i dalekosiężna inwestycja w rozwój naszych pocieków.

O projekcie w pigułce

Każdy Mały Czytelnik, który odwiedzi naszą bibliotekę wraz z rodzicem lub opiekunem i zapisze się do biblioteki (lub wyrazi chęć włączenia się do zabawy, jeśli jest już naszym czytelnikiem), otrzyma **Wyprawkę Czytelniczą**, czyli:

- ▶ **książkę pt. „Pierwsze wiersze dla...”**,
- ▶ **poradnik dla rodziców pt. „Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki”** oraz
- ▶ **Kartę Małego Czytelnika** z miejscem na 10 naklejek. Naklejkę na Kartę otrzyma dziecko każdorazowo, gdy odwiedzi bibliotekę i wypożyczy przynajmniej jedną książeczkę z księgozbioru dziecięcego. Dzieci, które zbierają 10 naklejek, otrzymają specjalne imienne
- ▶ **Dyplomy** (wraz z niespodzianką) ... i zabawa rozpocznie się na nowo.

Więcej informacji:

www.tyczyn-biblioteka.pl,
www.wielki-czlowiek.pl.

Tekst: **Agnieszka Janda**

- koordynator projektu w gminie Tyczyn

OGŁOSZENIA/REKLAMY

Osoby zainteresowane zamieszczeniem ogłoszenia lub reklamy w „**Głosie Tyczyna**” mogą to zrobić w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 24, tel. (17) 22-19-318, wew. 24** oraz w siedzibie redakcji.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

- ▶ Za ogłoszenia drobne - **1 zł od słowa**,
- ▶ Za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm - **25 zł**,
- ▶ Za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm - **50 zł**.
- ▶ W treści ogłoszenia adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.
- ▶ Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych są **płatne**.
- ▶ Ogłoszenia dotyczące w treści: „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są **bezpłatne**.

Jesienne zajęcia dla najmłodszych

A z jesienią bywa tak, że przychodzi do biblioteki z koszem pełnych darów i prosi bibliotekarzy, by opowiedzieć dzieciom o jej pięknej sukni w jesiennych kolorach oraz pokazywać kosz z jesiennymi prezentami. Bibliotekarze z MiGBP w Tyczynie z jesienią żyją w zgodzie, by dzięki słonecznej pogodzie pozwoliła przychodzić najmłodszym do biblioteki na zajęcia edukacyjno-czytelnicze.

Podczas spotkań poświęconych jesieni nie zabrakło czytania opowiadania i wierszy o jesieni oraz kosza pełnego tajemniczych, owocowo-warzywnych jesiennych rekwizytów, które trzeba było odgadnąć. Spotkania kończyły się zagadkami i wspólnymi zdjęciami z koszem pełnym jesiennych darów. Do tej pory w tegorocznych jesiennych zajęciach wzięło udział ponad **150 przedszkolaków**.

Zajęcia o jesieni odbywały się zarówno w bibliotece jak i w przedszkolu

„Bezpieczeństwo w mediach” to nowy temat zajęć, jakie wprowadziliśmy do bibliotecznej oferty edukacyjnej. Przygotowana przez bibliotekarzy prezentacja multimedialna skierowana jest w szczególności do uczniów klas 3 szkoły podstawowej. Jest to bowiem wiek, w którym uczniowie mają już kontakt z mediami społecznościowymi, a niekiedy posiadają własne konta w sieci. Podczas spotkania pokazujemy dzieciom, że Internet może być bardzo pomocny w nauce (m.in. dzięki grom edukacyjnym, językowym czy logicznym). Z drugiej jednak strony każdy młody użytkownik sieci powinien sobie zdawać sprawę z tego, że jeżeli za długo będzie korzystał z gier czy oglądał telewizję, może to się zakończyć uzależnieniem. W czasie zajęć uczniowie mogą także wysłuchać fragmentu bardzo pouczającej książki o mediach społecznościowych pt. **„Wiewiórczy zakątek”** Adama Stodzińskiego. Wybrany fragment powieści pozwala uświadomić dzieciom, że nie wszystko, co inni publikują w sieci, jest takie idealne i piękne w rzeczywistości, a realne życie w grupie kolegów i koleżanek jest dużo ciekawsze od tego w Internecie.

„Od papirusa do e-booka” to kolejne zajęcia, dzięki którym przybliżamy dzieciom, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, historię powstania papieru i książki. Uczniowie na slajdach mogą zobaczyć, jak wyglądała książka w czasach starożytnych i porównać ją z tą współczesną. Podczas spotkania uczestnicy poznają znaczenie takich słów jak: papirus, skryba czy hieroglify. Ciekawostką dla dzieci są informacje o tym, ile osób współcześnie pracuje nad wydaniem książki i jaką drogę musi ona przejść, zanim trafi do księgarni czy biblioteki. Podczas zajęć rozmawiamy także o nowoczesnych formach książki, czyli e-bookach i audiobookach. Podsumowaniem spotkania jest wniosek, że nieważne, czy książka jest w formie papierowej, czy elektronicznej, ważne, że jest ona dobrodziejstwem naszych czasów. W zajęciach o tej tematyce wzięli udział ostatnio uczniowie kl. II z SP w Tyczynie (na fot. poniżej).

Tekst: **Monika Dziadura, Agnieszka Janda**

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania w Kielnarowej

Końcem września, w nowym roku szkolnym, Filia Biblioteki Publicznej w Kielnarowej rozpoczęła cykl zajęć głośnego czytania w Punkcie Przedszkolnym w SP w Kielnarowej. Pierwsze spotkanie odbyło się z okazji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania oraz przystąpienia przedszkolaków do projektu pt. **„Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury”**. Jest to ogólnopolskie wydarzenie, promujące czytelnictwo w przedszkolach, w ramach którego najmłodsi uczą się miłości do czytania i do książek.

Na naszych zajęciach dzieci poznały pluszowego misia o imieniu Misiulek i bardzo uważnie słuchały długiego, ale ciekawego opowiadania pt. **„Misiulek w przedszkolu”**. Tekst miał na celu uświadomienie dzieciom, jak bardzo są kochane przez swoich rodziców i że nigdy nie muszą się bać, że zostaną przez nich porzucone.

Na zakończenie wspólnie nadaliśmy imię pluszowemu misiowi, który od tej pory będzie towarzyszył dzieciom w ich każdej przygodzie z książką. Mały miś o imieniu Antoś został przyjacielem, ale i też opiekunem książek. Dzieci mogą zabrać Misia do domu, pokazać mu, jakie książeczki czytają im rodzice i wykonać dla niego kolorowe ilustracje.

Brawo dla przedszkolaków z Kielnarowej! Mamy nadzieję, że nasza współpraca przyczyni się do przekazywania najmłodszym miłości do książek i radości z ich czytania.

tekst: **Bogusława Paluch** - bibliotekarz

Bibliotekarz Bogusława Paluch podczas zajęć z przedszkolakami

Krawieckie operacje plastyczne podczas spotkania DKK

30 września br. Salonik Literacki przy MiG BP w Tyczynie był świadkiem pokazów mody najbardziej znanych światowych projektantów. W kobiecym gronie klubowiczki DKK rozmawiały o książce **Bertranda Meyer-Stabley'a pt. „Mężczyźni, którzy wstrząsnęli światem mody”**. Okazało się, że wśród nazwisk znanych projektantów, o których napisał autor, było tylko kilka, które znałyśmy lepiej – niestety nie z powodu noszenia ich ubrań, lecz tylko „ze słyszenia”. Książka uzmysłowiła nam, że duże, talony, tuniki, golfy, dopasowane swetry i pulovery, a także spodnie bombki i te z koła – wszystko to zostało wymyślone

przez światowych projektantów i weszło do kanonów ubioru bez względu na panujący w danym czasie styl w modzie, a szycie na miarę to nie wynalazek czasów PRL-u. Wydaje się także prawdziwe powiedzenie, że nie ma kobiety brzydkich, są tylko niezadbane, o czym może świadczyć następujący cytat z książki: „Obserwowanie przymiarki u [Cristobala] Balenciagi było niczym obserwowanie cudu (...). W miarę, jak układała tkaninę [na modelce – przyp. AJ], dokonywała się metamorfoza klientki – szyja się prostowała, krągłości zniknęły. Prawdziwa operacja plastyczna!”.

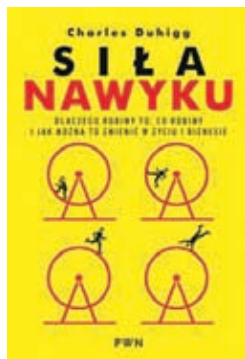

Wrześniowe spotkanie DKK upłynęło pod znakiem mody

Lektura tej książki wzbudziła w nas refleksję, że nie wszystko, w czym do twarzy naszej sąsiadce czy modelce na wybiegu, będzie i dobrze leżało na nas. Dlatego by dobrze i gustownie wyglądać, trzeba nieco zdrowego krytycyzmu w wyborze kolorów i kroju ubrań, a także... nuty dobrego humoru. Podczas spotkania obejrzałyśmy fragmenty archiwalnych nagrań pokazów mody znanych projektantów oraz mogłyśmy zobaczyć, jak powstają suknie *haute couture*.

Tekst: **Agnieszka Janda**
– moderator DKK w Tyczynie

Każdego roku, w okolicach sylwestra, większość z nas planuje, że zacznie kolejny rok z konkretnymi postanowieniami. Codzienne ćwiczenia, zmiana diety, rzucenie palenia... to tylko niektóre z naszych postanowień, które tak trudno wcielić w życie. Dlaczego? Bardzo ciekawie wyjaśnia proces tworzenia się naszych nawyków **Charles Duhigg** w książce pt. **„Siła nawyku. Dlaczego robimy to, co robimy i jak można to zmienić w życiu i biznesie”**. Autor – reporter śledczy – w trzech częściach poradnika omawia proces tworzenia się nawyków, które mogą być zarówno dobre, jak i złe. Te dobre warto utrzymywać, tych złych warto się pozbyć. Nie jest to łatwe, ale możliwe. Trzeba jedynie pamiętać, że nie da się wypenić złego nawyku (mózg łatwo zapamiętuje wzorce naszych zachowań), można go jedynie zmienić – na dobry. Duhigg podaje ciekawe przykłady z życia jednostek i organizacji (także drużyn sportowych), którym udało się osiągnąć sukcesy po zmianie rozmaitych nawyków. Warto też wspomnieć o rozdziale poświęconym firmom, które potrafią przewidzieć nawyki swoich klientów i nimi... manipulować. Kończąc część książki zawiera przewodnik po sposobach wykorzystania zawartych w poradniku pomysłów na zmianę nawyków.

Robert Rutkowski to znany psychoterapeuta, wykładowca i pedagog, to także były reprezentant Polski w koszykówce. Mało kto wie, że ten znany w mediach ekspert sam jako młody człowiek był uzależniony od heroiny. O swoim wejściu i wyjściu z nałogu oraz o życiu w trzeźwości opowiedział dziennikarce **Irenie A. Stanisławskiej** i tak powstała książka pt. **„Oswoić narkomana”**. Rutkowski sięgnął po narkotyki, mając 18 lat, z beznadziejności, rozpacz, ale i ciekawości. I od razu była to heroina – narkotyk uzależniający psychicznie po pierwszym wzięciu. Jak mówi, jednym z czynników decydujących o wpakowaniu się w uzależnienie był brak bezwarunkowej akceptacji ojca, który nie potrafił okazać synowi, że był dla niego ważny. Wywiad, podzielony na czternaście rozdziałów, ukazuje człowieka, który wszedł w uzależnienie, wyszedł z niego i stopniowo zaczął żyć pełnią trzeźwego życia, pomagając (na początku z przypadku) innym uzależnionym i ich rodzinom uporać się z bardzo trudnymi doświadczeniami.

Internet to medium, bez którego nie wyobrażamy sobie dziś życia. Bez wychodzenia z domu rezerwujemy bilety lotnicze, robimy zakupy, płacimy rachunki, słuchamy muzyki, oglądamy filmy, możemy rozmawiać i widzieć bliskich, którzy są za granicą. Internet ułatwia nam funkcjonowanie w każdej dziedzinie życia. Ale czy to przypadek, że odkąd Internet jest wszechobecny, mamy problemy z koncentracją, formułujemy coraz krótsze i płytsze wypowiedzi i mamy trudności z przy-

swajaniem długich tekstów? **Nicholas Carr** (amerykański publicysta i badacz Internetu) przekonuje w swojej książce pt. **„Płytki umysł. Jak Internet wpływa na nasz mózg”**, że nowe media zmieniają nas samych i otaczającą nas rzeczywistość. Jego wywody nie są gołosłowne. Carr przytacza nie tylko setki rozmaitych wyników badań naukowych, z których jasno wynika, że nawet podczas czytania niezwykle zajmującej powieści w wersji elektronicznej nasz mózg pracuje tak, jakbyśmy jedynie przeglądali strony internetowe. Autor przytacza także wypowiedzi swoich znajomych (pisarzy, blogerów), którzy przyznają się do tego, że po latach pracy w sieci stracili zdolność do przyswajania dłuższych tekstów publikowanych nie tylko w Internecie, ale także np. w gazetach. W dziesięciu rozdziałach Nicholas Carr omawia wiele zagadnień związanych z Internetem i jego wpływem na funkcjonowanie ludzkiego mózgu.

Ma ponad 80 tys. polubień swojego kanału na YouTube, pisze artykuły do czasopism, prowadzi szkolenia i warsztaty, a wszystko po to, by pomóc wszystkim tym, którzy tego chcą, zmienić nawyki żywieniowe. Mowa o **Annie Makowskiej** – doktor nauk farmaceutycznych, która jest także pedagogiem i dietetykiem. „Doktor Ania” zajmuje się także sprawdzaniem składów produktów w sklepach spożywczych, a wyniki tego żywieniowego „śledztwa” publikuje na swoim blogu. Makowska jest także autorką poradnika pt. **„Smart shopping. Kupuj świadomie! Żyj zdrowiej!”**. Jak pisze pani Anna, nie jest to książka o zdrowym odżywianiu, a poradnik o tym, jak wybierać – kierując się składem produktów spożywczych – te, które będą najlepsze dla naszego organizmu. Autorka przygląda się także tym produktom, które absolutnie nie powinny się znaleźć w naszej diecie, oraz tym, które można kupować bez obawy o to, że substancje dodatkowe zrujną nam zdrowie. Dzięki zdroworozsądkowemu podejściu do kwestii odżywiania Makowskiej mamy szansę zmienić choć trochę nasze nawyki żywieniowe, jeśli stwierdzimy po przeczytaniu tej książki, że nasz styl żywienia pozostawia wiele do życzenia.

Książki poleca: **Agnieszka Janda**

Zaprezentowane książki pochodzą z **„Biblioteczki Wsparcia”**, którą od wielu lat gromadzi MiGPB w Tyczynie. Biblioteczka ta z roku na rok wzbogaca się o nowe tytuły książkowe (m.in. z psychologii, medycyny, ziołolecznictwa i wychowania) dzięki wsparciu **Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie**, która w tym roku przeznaczyła w sumie **3 tys. zł** na powiększenie zbiorów naszej biblioteki. Za tę kwotę nabyliśmy łącznie 100 pozycji książkowych, które uatrakcyjniły Biblioteczkę Wsparcia. W imieniu naszych czytelników serdecznie dziękujemy.

Cyfrowe dzieciństwo

Współczesny świat rok po roku podąża za nowymi technologiami. Niemalże na każdym kroku możemy dostrzec doskonalsze, nowocześniejsze sprzęty elektroniczne, które mogą ułatwić nam życie. Gadżety elektroniczne często pomagają w życiu dorosłym, mogą ułatwić komunikację, usprawnić opłatę rachunków czy też pozwolić obejrzeć nowy film bez konieczności wychodzenia z domu. Jaki jednak wpływ mają one na nasze dzieci?

Istnieje wiele opinii na temat wpływu sprzętów elektronicznych na rozwój dzieci. Wykorzystywanie sprzętów takich jak np. tablet, smartfon, laptop czy telewizor w bardzo złożonym procesie, jakim jest rozwój naszych dzieci, zjednuje sobie licznych zwolenników. Nad tą tematyką pochyła się również spora grupa sceptyków, która doszukuje się potencjalnych zagrożeń oraz wad. Mądry, rozsądny rodzic, pragnący stworzyć jak najlepsze warunki wspierające rozwój dziecka, powinien ograniczyć i opóźnić kontakt swojego syna czy córki z technologią do minimum. Będzie to miało pozytywny wpływ na przyszłość naszej pociechy, będzie inwestycją w przyszłe sukcesy w edukacji.

Dzieci do 2. roku życia kategorycznie nie powinny korzystać z mediów elektronicznych. Konsekwencje posługiwania się smartfonem, tabletem, komputerem lub nadmierne przesiadywanie przed telewizorem mogą objawić się od razu lub zostać zauważone np. w trakcie edukacji przedszkolnej czy wczesnoszkolnej. Coraz więcej przedszkolaków czy uczniów ma problem z prawidłową wymową, często też późno rozpoczynają swoją „przygodę z mową”. Jednym z powodów tego zjawiska jest właśnie zbyt rozległy kontakt z mediami, który ogranicza prawidłowy rozwój mowy. Rodzice powinni zdawać sobie sprawę z funkcjonowania półkuli mózgowych (półkula prawa odpowiada za odbiór bodźców dźwiękowych i obrazowych, lewa - skupia się na mowie, czyli tworzeniu i rozpoznawaniu języka). Nasze dzieci, niestety, narażone są na stały szum urządzeń elektronicznych (np. włączone telewizory, tablety, smartfony, radio). W konsekwencji mogą być przestymulowane bodźcami, co skutkuje zaburzeniami w rozwoju mowy.

Warto pamiętać, że proces uczenia się obejmuje wszelkie zmysły. Atrakcyjne pod względem wizualnym gadżety elektryczne mogą spowodować swoiste przywiązanie do elektroniki, które w sposób negatywny wpływa na umiejętność koncentrowania się oraz aktywność ruchową. Do opanowania motoryki małej oraz myślenia przestrzennego niezbędne jest działanie. Kształtowanie tych umiejętności bazuje na praktyce.

Oto przykłady. Dzieci na całym świecie swoją przygodę z matematyką rozpoczynają od liczenia na konkretach, np. liczą palce, klocki, patyczki. Grafomotorykę (umiejętność pisanie i rysowania) usprawniamy natomiast przy pomocy plasteliny, farb, nożyczek czy kredek. Takie proste czynności wyrabiają nawyk prawidłowego chwytu, nacisku czy też wspierają koncentrację. Pomyśłów na tego typu naukę przez zabawę jest wiele i jest to zdecydowanie lepsze niż przesuwanie palcem po płaskim ekranie smartfona czy tableta. Przykre jest to, że współcześnie dzieci w wieku przedszkolnym przejawiają wiele problemów z tak prozaicznymi czynnościami jak np. trzymanie kredki i prawidłowe jej użycie. A takie czynności jak rysowanie, malowanie czy też lepienie z plasteliny są dobrymi pomysłami na zabawy domowe, co więcej - stanowią inwestycję w prawidłowy rozwój dziecka.

Kolejnym istotnym faktem podkreślającym zagrożenia, jakie wnoszą w życie naszych pociech media, to problemy ze snem. Światło, które jest emitowane przez sprzęt elektroniczny np. podczas oglądania bajek, może skrócić sen oraz wpłynąć na jego jakość. W konsekwencji dzieci śpią niespokojnie, mogą budzić się w nocy oraz mieć problemy z zasypianiem. Podobnie oddziałują gry komputerowe, które są dostępne w formie darmowych aplikacji czy w wersji online. Warto zwrócić uwagę na bajki, w których możemy doszukać się przemocy, agresji oraz nieodpowiedniego słownictwa. Oczywiście jest to, że ekspozycja dzieci na tego typu treści może wzmacniać w nich zachowania agresywne, niekontrolowane wybuchy złości oraz chwiejne emocje. Niezwykle ważne jest to, by rodzice mieli kontrolę oraz byli świadomi, z jakich aplikacji korzystają ich pociechy, ponieważ w mediach roi się od cyberprzemocy, a najmłodsi nie zawsze są świadomi tego, że pewne programy mogą ich skrzywdzić.

Dobrym zwyczajem, o którym pisze też **Jesper Juul** (duński pedagog, jeden z liderów współczesnej rewolucji w podejściu do dzieci), jest stworzenie w domu przestrzeni bez elektroniki. Nie stanowi ona koniecznych elementów w pokojach dziecięcych, można wyeliminować ją również z miejsca spożywania wspólnych posiłków. Istotne jest to, by poświęcać czas na zabawę z dzieckiem bez zerkania na smartfon.

Rodzice bez wątplenia stanowią wzór do naśladowania dla swoich dzieci. Dlatego też sposób, w jaki dzieci będą korzystać w wieku dziecięcym oraz w przyszłości z gadżetów elektronicznych, wywodzi się od zwyczajów wyniesionych z domu. Jeśli najmłodsi w codziennym życiu będą widzieć mamę czy tatę spoglądających bez przerwy w ekran laptopa, telewizora czy smartfona, uznają, że właśnie na tym polega ich życie. **Mądry rodzicu, zadbaj o prawidłowy rozwój swojego dziecka.** Odłóż smartfon, skup się na swoim dziecku, pokaż mu świat, ale nie ten na płaskim ekranie, przesuwając palcem i pokazując kolejną bajkę czy grę. Weź je za rękę, pójdz z nim na spacer, pograj w piłkę, wybierzcie się na basen, porozmawiajcie.

tekst: **Aleksandra Kopiec**

BLIK: zamiast gotówką czy kartą zapłacić... telefonem

Ile razy zdarzyło ci się wyjść z domu bez portfela, o czym przekonywałeś się dopiero przy sklepowej kasie? A nawet, jeżeli go zabrałeś, to okazywało się, że jest pusty, a sprzedawca nie chciał przyjąć płatności kartą za drobne zakupy? Odpowiedzią na te problemy może być system BLIK, dzięki któremu jedyne, czego potrzebujemy przy kasie, to nasz telefon.

Coraz częściej wychodzimy z domu bez pieniędzy w portfelu, co potwierdzają statystyki. Co trzeci mieszkaniec Polski deklaruje, że nigdy nie nosi ze sobą gotówki lub rzadko ma ją przy sobie - tak wynika z badania „Finansowy Barometr ING: Społeczeństwo Bezgotówkowe”. Jednocześnie nie jesteśmy w stanie wyobrazić sobie dnia bez telefonu komórkowego. Nic więc dziwnego, że dla wielu z nas staje się on także narzędziem płatniczym. Płacenie za zakupy czy usługi w sklepach, restauracjach i innych punktach, wypłacanie gotówki w bankomatach, dokonywanie płatności w Internecie jedynie za pomocą telefonu, bez użycia karty płatniczej, umożliwia system płatności mobilnych BLIK.

Kto może korzystać z systemu BLIK?

Do korzystania z płatności BLIK wystarczy smartfon z dostępem do Internetu i zainstalowaną aplikacją mobilną jednego z 9 banków uczestniczących w systemie. Są to: PKO Bank Polski, mBank, ING Bank Śląski, BZ WBK, Getin Bank, Alior Bank, Bank Millennium, Orange Finance i T-Mobile Usługi Bankowe.

Jak zapłacić w sklepie?

Liczba punktów, w których możemy zapłacić przy użyciu tego systemu, cały czas rośnie, a korzystanie z niego nie powinno przysporzyć trudności. Wystarczy otworzyć w telefonie aplikację naszego banku, wybrać opcję BLIK, po czym na naszym smartfonie wyświetli się 6-cyfrowy kod, który należy wpisać na terminalu płatniczym. Następnie trzeba jeszcze tylko zatwierdzić daną transakcję na naszym telefonie, na którym wyświetlą się jej szczegóły i gotowe. W analogiczny sposób za nasze zakupy możemy zapłacić również w Internecie. Coraz więcej sklepów w sieci udostępnia już tę formę płatności.

Jak wypłacić gotówkę z bankomatu?

Korzystając jedynie z naszego telefonu, możemy również wypłacić pieniądze w bankomacie. Wystarczy wybrać opcję „Wypłata bez karty”. Zamiast kodu PIN wpisujemy kod BLIK. Następnie musimy jeszcze potwierdzić na naszym telefonie, jaką kwotę wypłacamy, po czym możemy odebrać gotówkę.

Jak przelać pieniądze na numer telefonu?

BLIK oferuje również usługę przesyłania pieniędzy na numer telefonu. Zamiast jednak podawania dwudziestościocyfrowego numeru konta wystarczy, że znamy numer telefonu osoby, do której chcemy wysłać przelew. Wybieramy ją z listy kontaktów w naszym telefonie (możemy również wpisać ten numer ręcznie), a chwilę później pieniądze są już na koncie odbiorcy. Przelew dokonywany jest bowiem w czasie rzeczywistym. Oznacza to, że od razu możemy rozliczyć ze znajomymi wspólne zakupy czy wyjście do kina. Tak szybko możemy jednak przelać pieniądze tylko wówczas, gdy odbiorca przelewu będzie mieć powiązany numer telefonu ze swoim kontem bankowym. Można to zrobić również w aplikacji mobilnej naszego banku.

Czy w ten sposób możemy płacić w urzędzie?

BLIK umożliwia również płatności w placówkach

Poczty Polskiej, a także - dzięki wspólnemu projektowi Ministerstwa Rozwoju i Krajowej Izby Rozliczeniowej - w coraz większej liczbie urzędów w całej Polsce. Dzięki wprowadzeniu tego rozwiązania do urzędów nie musimy przechodzić od okienka, w którym załatwiamy formalności, do kasy, aby dokonać wpłaty, i z powrotem.

Możemy zapłacić od razu w obecności urzędnika i dzięki temu dużo szybciej sfinalizować daną sprawę, taką jak odbiór prawa jazdy czy tablic rejestracyjnych zakupionego samochodu. A jak już będziemy go mieli i niestety, zdarzy nam się dostać mandat, zgodnie z nowymi przepisami będziemy mogli za niego zapłacić również korzystając z systemu BLIK od razu na miejscu, u policjanta, który nas zatrzymał.

Czy BLIK jest bezpieczny?

Każdą transakcję dokonywaną w ten sposób musimy potwierdzić po pierwsze jednorazowym, losowo wygenerowanym kodem BLIK, po drugie zaakceptować ją na naszym telefonie. Kod jest ważny jedynie przez dwie minuty. Jest więc mała szansa na to, że nawet jeżeli ktoś na naszym telefonie go podejrzy, zdoła go do czegoś wykorzystać. Poza tym kod ten nie jest przesyłany np. SMS-em, czy e-mailem, nie powinien zatem trafić w niepowołane ręce. Gwarantem bezpieczeństwa transakcji dokonywanych w systemie BLIK są uczestniczące w nim banki, które ciągle doskonalą swoje aplikacje mobilne, oferując m.in. logowanie się do nich przy użyciu odcisku palca. Jeżeli więc nawet ktoś ukradnie nam nasz telefon, to żeby wykorzystać go do płatności w systemie BLIK, musiałby najpierw złamać zabezpieczenie zastosowane w aplikacji mobilnej naszego banku.

O ile zatem będziemy odpowiednio chronić nasz telefon i z rozważą korzystać z bankowości mobilnej, unikając chociażby logowania się do niej w trakcie korzystania z niezabezpieczonych sieci Wi-Fi czy też nie podając nikomu naszego hasła dostępu i nie zapisując go nigdzie, również w notatkach w naszym telefonie, transakcje BLIK powinny być stosunkowo bezpieczne.

Czy korzystanie z systemu kosztuje?

Banki udostępniają funkcję BLIK w swoich aplikacjach mobilnych bezpłatnie. Bez obaw o dodatkowe koszty możemy płacić w ten sposób za zakupy w punktach stacjonarnych i w Internecie. Może jednak okazać się, że w niektórych bankomatach za wypłatę pieniędzy w ten sposób zostaniemy obciążeni prowizją. Żeby mieć pewność, że nie poniesiemy dodatkowych kosztów, korzystając z tej metody płatności, warto zapoznać się z cennikiem swojego banku.

Program sektorowy „Bankowcy dla Edukacji” to jeden z największych programów edukacji finansowej w Europie. Jest on realizowany od 2016 r. z inicjatywy Związku Banków Polskich przez Warszawski Instytut Bankowości. Jego celem jest edukowanie uczniów, studentów i seniorów w zakresie podstaw praktycznej wiedzy dotyczącej ekonomii, finansów, bankowości, przedsiębiorczości, cyberbezpieczeństwa i obrotu bezgotówkowego. Dowiedz się więcej na www.bde.wib.org.pl.

Dynia to bardzo smaczna, a zarazem jedno z najbardziej odżywczych warzyw. Jest pełna cennych witamin i przeciwutleniaczy. Jej właściwości lecznicze i odżywcze doceniali już meksykańscy Indianie. Znalazła ona zastosowanie zarówno w meksykańskiej medycynie naturalnej, jak i kuchni, w której przepisy na przetwory z dyni są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Posiada ona wiele korzystnych właściwości zdrowotnych, a mimo to spożycie dyni wśród Polaków nadal jest niewielkie.

Pomarańczowy miąższ pod twardą skórą dyni zawiera **mnóstwo beta-karotenu**, któremu warzywo to

zawdzięcza swój wyrazisty kolor i działanie przeciwzapalne. Dzięki temu dynia pomaga ograniczyć objawy grypy i przeziębienia. Warzywo to jest bogate w cynk i witaminę C, które są niezbędne do utrzymania zdrowego układu odpornościowego. Jest to szczególnie ważne w okresie jesienno-zimowym, gdy

częściej narażeni jesteśmy na różne infekcje. Zawarta w dyni kukurbitacyna działa **przeciwwirusowo** i **przeciw pasożytniczo**. Najbogatszym źródłem kukurbitacyny są pestki dyni, a dokładnie cieniutka warstwa widocznej błonki. Kukurbitacyna szybko przechodzi do pasożytów, atakując ich układ nerwowy. Pobudza również mechanizm usuwania robaków z przewodu pokarmowego. W ten sposób możemy długo działać przeciw tasiemcowi, owsikom, glistom ludzkiej lub tęgoryjcowi dwunastnicy bez obaw o przedawkowanie oraz toksyczność. Pamiętajmy, by sięgać po surowe pestki dyni, a nieprażone czy suszone.

Dynia polecana jest w **leczeniu zaparć**, ponieważ reguluje pracę jelit i pobudza procesy trawienne, a ponadto oczyszcza organizm ze szkodliwych produktów przemiany materii. Ze względu na to, że jest lekkostrawna, poleca się ją osobom mającym problemy ze strony układu trawiennego. Także ci, którzy mają problemy z nerkami i pęcherzem moczowym, powinni często sięgać po nią. Dynia doskonale pomaga również **obniżyć ciśnienie tętnicze** i **poziom cholesterolu** we krwi, a ze względu na właściwości przeciwwymiotne miąższ dyni polecany jest kobietom w ciąży.

Pestki dyni to prawdziwy super-pokarm i jeden z najlepszych pokarmów dla naszej urody. To prawdziwa **bom-**

ba mikroelementowa. Zwłaszcza wegetarianie powinni być wdzięczni naturze za ten specjał, bo pestki są tak pełne niehemowego (niepochodzącego od zwierząt) żelaza, że regularne ich spożywanie łatwo zbilansuje dietę. Warto wiedzieć, że już ok. 70 gramów pestek dyni zaspokaja nasze dobowe zapotrzebowanie na magnez, o czym powinni pamiętać smakosze kawy i osoby narażone na przewlekły stres. Pestki dyni zawierają również takie minerały jak: cynk, siarkę, potas i wapń, są także niezwykle bogatym źródłem nienasyconych kwasów tłuszczowych. Jeśli chcemy zadbać o piękne, zdrowe włosy i skórę, to pestki dyni z całą pewnością powinny znaleźć się w naszej codziennej diecie.

Zachęcające są również dane na temat kaloryczności tego warzywa. Dynia jest niskokaloryczna - 10 dag to 26 kcal. Dodatkowo dostarcza ona błonnik pokarmowy, dlatego wspomaga odchudzanie. Sprzyja również oczyszczaniu organizmu z toksyn i posiada właściwości odkwaszające. Uwaga jednak na pestki z dyni, te są bardzo kaloryczne - 100 gram produktu to aż 559 kalorii!

Dynia ma niesamowite właściwości, więc warto poszukać ulubionej odmiany i znaleźć na nią swój sposób. Sezon na dynię trwa i można ją kupić prawie w każdym sklepie spożywczym, a w dodatku niewiele kosztuje.

Pamiętajmy, że dynia to również jedno z najlepszych pokarmów dla naszej skóry. Bogata jest w witaminy: A, C i E, z grupy B, oraz PP, które skutecznie walczą z oznakami zmęczenia i zmarszczkami. Witamina A reguluje wytwarzanie łożu w skórze i dba o jej młody wygląd. Witamina B₁ chroni skórę przed promieniowaniem ultrafioletowym, B₂ wspomaga walkę ze stanami zapalnymi, a PP wykazuje działanie odświeżające i regenerujące oraz zmniejsza prawdopodobieństwo fotoalergii, natomiast witamina E walczy z wolnymi rodnikami i działa odmładzająco.

Przecieranie twarzy kawałkami dyni poprawia nawilżenie skóry, zamyka pory i usuwa tłuszcz z czoła i okolic nosa. Wyciśnięty sok z dyni działa tonizująco na każdy rodzaj cery. Spierzchnięte usta doskonale zregeneruje maseczka przygotowana ze zmiksowanego dyniowego miąższu i odrobiny twarogu. Już po pięciu minutach można ten kosmetyk zmyć, a efekt okładu będzie widoczny niemal natychmiast.

Tekst źródłowy: <https://kobieta.onet.pl>,
<https://bonavita.pl>

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo

- nauczyciel w SP w Tyczynie,
pasjonatka ekologii i zdrowej żywności

Informacje z

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Jesteś uczniem lub studentem? Potwierdź uprawnienia do renty rodzinnej

Przypominamy, że każdy uczeń (jeżeli ukończył 16. rok życia) lub student, którzy pobierają rentę rodzinną po zmarłym rodzicu lub opiekunie, powinni zawiadomić Zakład Ubezpieczeń Społecznych o kontynuowaniu nauki lub jej zakończeniu. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku ZUS może wstrzymać wypłatę świadczenia lub wydać decyzję o zwrocie nadpłaconej renty.

Jeśli nauka jest kontynuowana, renta rodzinna przysługuje do czasu zakończenia nauki, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia. Jeśli osiągnięcie tego wieku przypada na ostatni rok studiów, wówczas renta rodzinna przysługuje do końca roku akademickiego.

Dokumentem potwierdzającym naukę i prawo do renty rodzinnej jest zaświadczenie ze szkoły lub uczelni o kontynuowaniu nauki. Zaświadczenie powinno być dostarczone do ZUS przez uczniów szkół ponadpodstawowych najpóźniej we wrześniu, a przez studentów do końca października. Maturzyści, którzy rozpoczynają naukę na studiach, jeśli chcą otrzymać rentę rodzinną za wrzesień, powinni przedstawić zaświadczenie potwierdzające przyjęcie na studia. Jeżeli uczeń lub student przerwał naukę, musi jak najszybciej o tym fakcie zawiadomić ZUS, który wstrzyma wypłatę renty. W przeciwnym razie świadczenie będzie nadal wypłacane i w konsekwencji świadczeniobiorca będzie musiał zwrócić nadpłaconą rentę wraz z odsetkami.

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

- regionalny rzecznik ZUS
w województwie podkarpackim

Odpowiedzialność materialna pracownika

Odpowiedzialność materialna pracownika na zasadach ogólnych może dotyczyć sytuacji zniszczenia sprzętu służbowego, np. wkrętarki, komputera czy telefonu. Uszkodzenia mogą być następstwem lekkomyślności pracownika lub jego niedbalstwa. Wówczas odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody. Natomiast w sytuacji kiedy pracownik umyślnie zniszczy mienie, jest zobowiązany do naprawienia szkody w pełnej wysokości.

Odpowiedzialność pracownika za mienie powierzone

Ustawodawca jasno określił, iż pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się: pieniądze, papiery wartościowe lub kosztowności, narzędzia i instrumenty lub podobne przedmioty, a także środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu. Przy czym podkreślić należy, iż katalog przedmiotów do wyliczenia się lub zwrotu jest katalogiem otwartym, a więc mogą to być inne niż wymienione powyżej rzeczy. Powierzenie mienia związane jest najczęściej ze stanowiskami łączonymi z odpowiedzialnością materialną, np.: kasjer czy sprzedawca. Odpowiedzialność pracownika za mienie mu powierzone uwarunkowana jest w pierwszej kolejności prawidłowym powierzeniem mienia oraz powstaniem szkody w tym mieniu.

Odpowiedzialność za szkodę w powierzonym mieniu została uregulowana na innych zasadach. W przypadku ogólnej odpowiedzialności pracownika za mienie, z którego korzysta, ale nie zostało mu ono powierzone z obowiązkiem zwrotu lub wyliczenia się, pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczyniły się do jej powstania albo zwiększenia. Ponadto nie ponosi ryzyka związanego z działalnością pracodawcy, a w szczególności nie odpowiada za szkodę wynikłą w związku z działaniem w granicach dopuszczalnego ryzyka. Ponadto to pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody.

Inaczej wygląda odpowiedzialność pracownika za mienie powierzone mu z obowiązkiem zwrotu lub wyliczenia się. Mianowicie pracownik może się uwolnić, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. Wynika to z przyjęcia założenia, że na pracowniku spoczywa obowiązek szczególnej dbałości w sprawowaniu pieczy nad mieniem.

Materiał źródłowy:

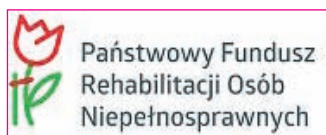
- ustawa z dnia 26.06.1974 r., Kodeks Pracy, (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040, 1043 z późn.zm.),
- Wyrok Sądu Najwyższego z 19.04.2010 r. (sygn. akt II PK 307/09).

Rubrykę redaguje:
Artur Maziarz - radca prawny

PFRON informuje

Nowy model rehabilitacji kompleksowej

Nowy program rehabilitacji kompleksowej z budżetem ponad 85 mln zł ma pomóc powrócić na rynek pracy osobom, które w wyniku wypadku utraciły zdrowie i nie są w stanie już wykonywać swojego zawodu. Projekt łączy trzy oddzielane do tej pory rodzaje rehabilitacji w jedną. Osoby niepełnosprawne, które chcą wziąć udział w programie, będą mogły przez okres od

3 do 12 miesięcy przygotowywać się do powrotu na rynek pracy pod okiem zespołu specjalistów, m.in. lekarzy, psychologów, terapeutów, trenerów i doradców. Partnerami projektu realizowanego przez PFRON są ZUS i Centralny Instytut Ochrony Pracy.

Program rehabilitacji jest również szansą dla tych, którzy ze względów zdrowotnych nigdy nie pracowali, lecz chcieliby zmienić tę sytuację – zdobyć zawód i podjąć satysfakcjonującą pracę. Nowe, kompleksowe podejście do rehabilitacji to łączenie wszystkich działań mających doprowadzić do powrotu na rynek pracy i do aktywnego życia. Uczestnicy otrzymają pełne wsparcie z zakresu klasycznej rehabilitacji medycznej, zawodowej i psychospołecznej – tłumaczy prezes zarządu PFRON **Marlena Małąg**.

W ramach wsparcia zawodowego uczestnicy otrzymają pomoc doradcy zawodowego oraz pośrednika pracy w wyborze nowego zawodu – dopasowanego do zainteresowań i obecnych możliwości uczestnika oraz cieszącego się zainteresowaniem pracodawców. – W procesie przygotowywania do nowego zawodu

*najważniejsze będzie szkolenie zawodowe, które w sumie potrwa średnio 400 godzin. Proces ten ma zakończyć się podjęciem pracy. Zakładamy, że zatrudnienie powinno znaleźć co najmniej 60 proc. uczestników – dodaje **Dorota Habich**, zastępca prezesa Zarządu PFRON ds. Programowych.*

Rehabilitacja kompleksowa rozpocznie się od dokładnej oceny przez specjalistów stanu zdrowia potencjalnych uczestników, ich kondycji psychicznej oraz możliwości rozwoju zawodowego. Na tej podstawie przygotowany zostanie Indywidualny Program Rehabilitacji dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby. Jednak kluczowa jest koncentracja na wsparciu zawodowym, ponieważ podstawowy cel rehabilitacji kompleksowej to uzyskanie zatrudnienia lub podjęcie działalności gospodarczej.

Na rehabilitację kompleksową składają się trzy moduły: zawodowy, psychospołeczny i medyczny. Ośrodki rehabilitacji kompleksowej pomogą nie tylko ocenić i możliwie poprawić stan zdrowia uczestnika, ale również odzyskać jego wiarę we własne możliwości, wybrać nowy zawód i zdobyć kwalifikacje do jego wykonywania, a w końcu znaleźć pracę lub rozpocząć działalność gospodarczą. Nacisk w zakresie wsparcia psychospołecznego zostanie położony na warsztaty dla uczestników i ich rodzin oraz grupy wsparcia.

Na etapie pilotażu rehabilitacja kompleksowa będzie realizowana w czterech ośrodkach, dla uczestników z województwa podkarpackiego – w Nałęczowie.

Poprzez szkolenia wiedzę w zakresie rehabilitacji kompleksowej i kwalifikowania do niej uzyska 50 lekarzy orzekających i 50 psychologów.

Projekt „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy” jest współfinansowany przez Unię Europejską, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER 2014-2020 oraz przez Budżet Państwa. Praca nad wypracowaniem nowego modelu będzie trwała trzy lata.

INFORMACJE SPORTOWE

Mistrzostwa Polski w Ju-jitsu

Ponad 800 zawodników z kilkudziesięciu klubów z całej Polski, dwa dni sportowych zmagani i siedem medali dla naszego klubu – tak można podsumować trzydniowy pobyt na mistrzostwach ju-jitsu w Sochaczewie koło Warszawy.

Złoty i dwa srebrne medale **Adrianny Kmiotek**, srebro i brąz **Emilii Wilk** oraz dwa brązowe krążki **Mileny Sitek** to efekt medalowy naszych dzielnych zawodniczek w kategorii U12. Wakacyjna praca dała efekty w postaci cennych krążków w najważniejszej imprezie roku w PZJJ.

Dzielnie radzili sobie także: **Kacper Płodzień** (U12), **Kacper Ostrowski** (U15), **Michał Kmiotek** (U15) i **Damian Materna** (U21), ale niestety nie udało im się osiągnąć medalowych pozycji.

Błąd ataku **Judyty Szafran** i **Izabeli Szlęk** wyeliminował nasze duo z możliwości ubiegania się o medal, mimo iż wiele osób z innych klubów wskazywało nasze dziewczyny na faworytki w tej formule sportowego ju-jitsu. Gratulacje należą się wszystkim zawodnikom za podjętą walkę i wysiłek!

tekst: **Wiesław Kisiel** - trener

Zawodnicy Podkarpackiej Szkoły Ju-Jitsu Karate ze medalami zdobytymi w Sochaczewie

„Dziewczyny lubią brąz...”

Z trzema brązowymi medalami powróciły lekkoatletki ze Szkoły Podstawowej w Tyńcu z Indywidualnych Mistrzostw Powiatu w Lekkoatletyce, rozgrywanych w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Zawody odbyły się 19.09 br. na stadionie lekkoatletycznym w Rzeszowie. Na trzecim stopniu podium stanęły: **Magdalen Janosz** (kl. VIIIA) – skok wzwyż (130 cm), **Anna Rabiejewska** (kl. VIIIA) – bieg na 600 m (2.0981) oraz **Julia Mucha** (kl. VIIIB) – bieg na 300 m (53.21). Gratulujemy młodym lekkoatletkom.

tekst: **Seweryn Przywara** – nauczyciel wych. fizycznego

„Brązowe” uczennice (od lewej): Anna Rabiejewska, Julia Mucha i Magdalena Janosz

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

KREDYT BEZPIECZNY PARASOL

4%

- ✓ Oprocentowanie stałe!
 - ✓ Bez poręczycieli!
 - ✓ Posiadasz rachunek – obniżasz prowizję!
- Bank bliski Tobie!*

*Warunki dotyczą kredytu Bezpieczny Parasol dla kwoty 5.000,00 zł. RRSO na dzień 07.10.2019 r. dla reprezentatywnego przykładu wynosi 14,12% dla całkowitej kwoty kredytu 5.000,00 zł, spłacanej w 12 ratach miesięcznych równych – 426,00 zł. Stopa oprocentowania kredytu 4% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty wynosi 5350,52 zł w tym odsetki – 109,54 zł, prowizja przygotowawcza – 2%, prowizja za udzielenie kredytu 2% oraz ubezpieczenie Kredytobiorcy – 40,98 zł. Stopa oprocentowania oraz prowizja za udzielenie kredytu obowiązują dla Klientów indywidualnych, którzy posiadają lub założą rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy (przez który przeprowadzane są, lub będą stałe miesięczne wpływy z tytułu wynagrodzenia za pracę lub rentę czy emeryturę). Rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy musi być czynny przez co najmniej cały okres kredytowania. Przedstawione informacje mają jedynie charakter orientacyjny. Ostateczna wysokość wszystkich kosztów związanych umową jest uzależniona od warunków umowy oraz rodzaju i zakresu usług dodatkowych.

Zapraszamy do naszych placówek:

BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6 w Tyczynie
tel. (17) 221 92 10

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
tel. (17) 229 66 34

I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
tel. (17) 852 15 39, (17) 853 43 53

II Oddział w Rzeszowie, ul. Okulickiego 13a
tel. (17) 852 28 07

III Oddział w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 12
tel. (17) 853 48 33

www.bstyczyn.pl

OGŁOSZENIA

KOSIARKI • PILARKI • GLEBOGRYZARKI
SKUTERY • QUADY • ROWERY

Sklep „Mewa” Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39A.

Tel. (17) 22-91-444, kom. 881-540-700

Sprzedam: przyczepkę lekką, dwie opony
letnie 215x60 ('17), felgę aluminiową (Nissan
Qushqai), dwa materace z łóżkiem – tanio.

Tel. 516-186-383

OGŁOSZENIA

Sklep zoologiczny „SUZI”

Tyczyn, ul. Mickiewicza 6
(w podwórzu Banku Spółdzielczego)

Polecamy:

- zwierzątka domowe
- pokarmy i akcesoria zoologiczne
- premiksi dla zwierząt gospodarskich
- i inne

Zapraszamy

Poniedziałek – Piątek 9.00 – 16.00
Sobota 9.00 – 13.00

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Dzięczek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.
Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl;
Adres redakcji, korekta tekstów: MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie, druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. **MiGBP w Tyczynie** (www.tyczyn-biblioteka.pl),
Dodatek do 10. numeru „Głosu Tyczyna” (10/2019)

Rozwiąż krzyżówkę obrazkową. Hasło utworzą litery z kolorowych pól.

1. Spider

2. Carrot

3. Horse

4. Pumpkins

5. Duck

6. Squirrel

7. Hedgehog

8. Broccoli

9. Pig

10. Stork

11. Swallow

12. Tomato

13. Tree

14. Hat

15. Snake

16. Scissors

17. Rake

18. Wheelbarrow

19. Worm

20. House

21. Cat

22. Bucket

23. Earthworm

24. Axe

25. Mushrooms

26. Cow

27. Shovel

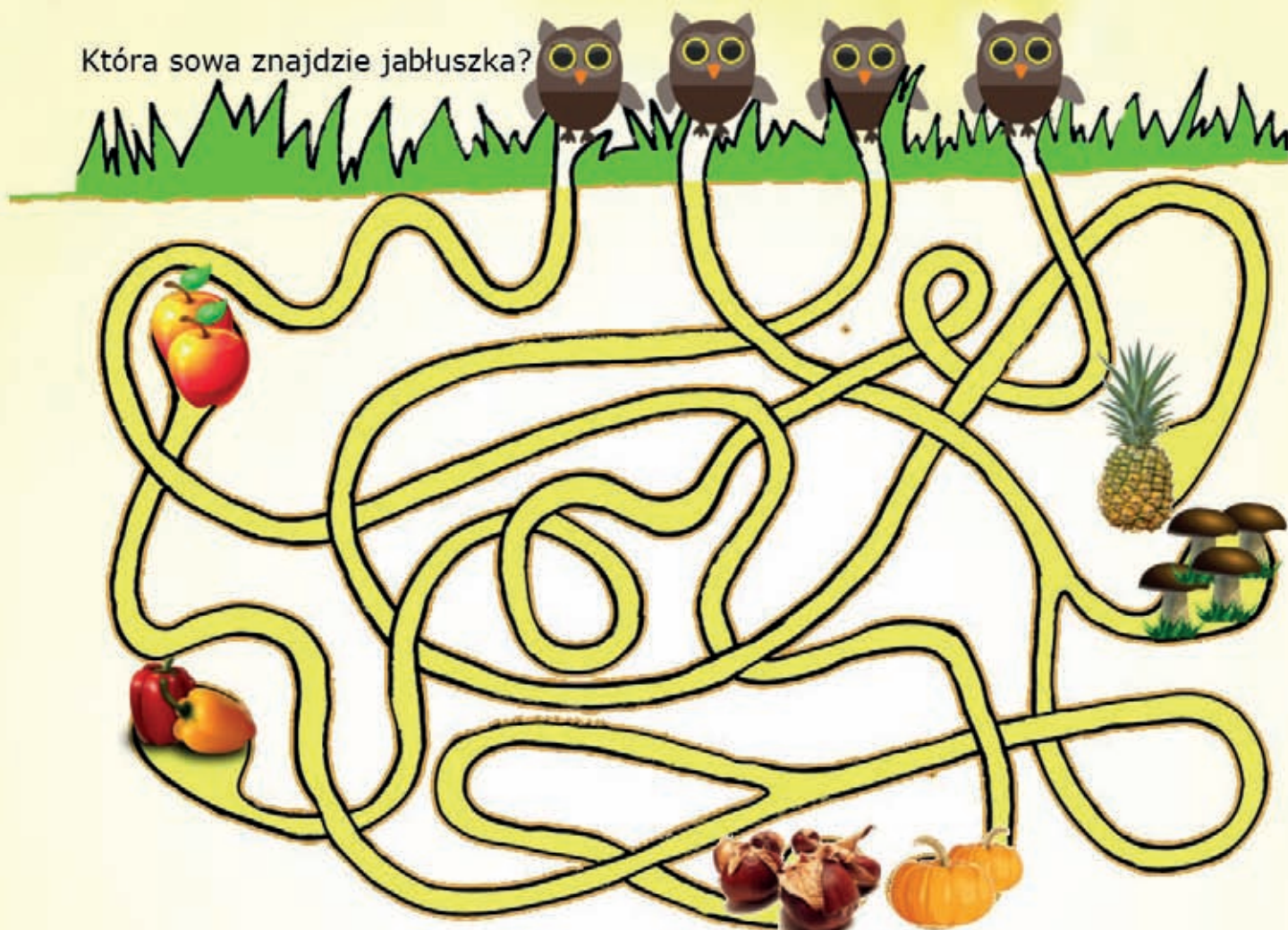
28. Turkey

29. Flower pot

30. Rocks

31. Sun

Która sowa znajdzie jabłuszka?

Z podanych liter ulóż wyrazy – nazwy owoców, np. WIKI – kiwi.

BARUZ - NANBA - BAJKOŁ -
 RGZSAKU - ŚWINIE - DYJAGO -
 ZPOIKMOI - LAROME - LAMINA -
 LIŚKAW - SANANA - GATSER -

Kącik Czytelnika

Szkolne wydarzenia w gminie Tyczyn

Piknik Rodzinny w Borku Starym

Pasowanie na ucznia w SP w Hermanowej ...

... i w Borku Starym

Przedszkolaki z Hermanowej na wycieczce w hucie szkła

Dzień Edukacji Narodowej w SP w Tyczynie

Uczestnicy 37. Rajdu Pieszego Szkół Podstawowych Gminy Tyczyn

50-lecie zespołu „Tyczyniacy” i Kapeli Wójta Tycznera

Uroczysta msza św. w kościele parafialnym w Tyczynie

Kapela Wójta Tycznera

Męskie głosy Tyczyniaków

Soliści zespołu : Ludwik Chruszcz i Małgorzata Paško

Gratulacje i życzenia dla zespołu od dyrektorki M-GOK Zakii Cieślckiej-Majki

Zgromadzona publiczność i zaproszeni goście

